

Dejan DUKOVSKI

Barut Fıçısı

Genç Makedon oyun yazarı Dejan Dukovski'nin (d.1969) 1995'te yazdığı bu eseri, Avrupa'da 10 ülkede sahnelenmiş ve ayrıca filme de alınmıştır.

Oyun, bugünkü Yugoslavya'nın en acı gerçeğini, toplumun manevi ve psikolojik çöküşünü, Hitler'den sonra Avrupa'daki bu en iğrenç savaşın nedenleri araştırıp ortaya çıkarıyor.

Barut Fıçısı,
hiç yoktan nedenlerle sille tokat dövüşen,
birbirlerine silah çeken,
sefalet ve umutsuzluktan sıyrılmaya çalışan
Balkan halkının
ilginç öykülerinden oluşuyor.

Makedonca'dan Türkçe'si
Bilge Emin – Yıldray Şahinler

Mitos
Boyut

DEJAN DUKOVSKI

BARUT FIÇISI

B.146

B-166

Bu kitapteki oyunun Fikir ve Sanat

Eserleri Yasasından ve yasalardan

kaynaklanan tüm hakları

yazarlarına aittir.

Yayınlanan oyunların sahnelenmesi,

oyunması, herhangi bir amaçla

eserlerden yararlanılması ancak

eser sahibinin iznine bağlı olduğundan,

oyundan yararlanacak

kişi veya kurumlarla, kuruluşların

yazarına ve çevirmenlerine başvuruları zorunludur.

Türkiye Yayın Hakları:

© Copyright: TEM Yapım Ltd., 2005

Mitos-Boyut Tiyatro Yayınları

Oyun Dizisi 211

Dejan Dukovski / Barut Fıçısı

1. Basım: Ocak 2006

Baskı: Murat Ofset Matbaacılık San. Ltd. Şti
Tel: (0212) 481 91 90 Topkapı / İstanbul

TEM Yapım Yayıncılık Ltd. Şti.

Ağa Çırağı Sok. 7/2 Taksim (Gümüşsuyu)-80090 İstanbul

Tel: 212. 249 87 37-38 ; Fax: 212. 249 02 18

E.posta: temyapim@yahoo.com

Mitos-Boyut Yayınları * OYUN DİZİSİ 211

DEJAN DUKOVSKI

BARUT FİÇİSİ

Makedonca aslından ve İngilizce çevirisinden

Türkçesi:

Bilge Emin – Yıldırım Şahinler

DEJAN DUKOVSKI / BARUT FIÇISI

DEJAN DUKOVSKI / BARUT FIÇISI
Devlet Güvenlik Müdürlüğü
Tarih: 11.12.2006
305

SAHNE 1

Şükür, Sağlığımız Yerinde.

(Bir bar, neredeyse boş. Angjele -orta yaşlı- bir masada oturmuş bira içmekte. Dimitrija girer, gökmiş ve yaşlı görünümektedir. Koltuk deşnekleriyle yürür. Dimitrija başka bir masayaöker. Angjele onu seyrederek. Birasını bitirir, Dimitrija'ya yönelir.)

ANGJELE 'Aber Dimitrija, nasıl gidiyor?

DIMITRIJA İy! Allah'a şükür.

ANGJELE Sana bir içki ismarlayabilir miyim?

DIMITRIJA Bir bira alayım.

ANGJELE Beni hatırladın mı?

DIMITRIJA Yok.

(Bir süre birbirlerine bakarlarken. Angjele kalkar, iki bira alıp gelir.)

ANGJELE Nereledeydin abi?

DIMITRIJA Buralarda.

(Duraklama)

ANGJELE Başına bi'sey mi geldi?

DIMITRIJA Uzun hikâye. Hiç sorma.

ANGJELE Kaza mı?

DIMITRIJA Hiç sorma.

(Angjele bardağını kaldırır.)

ANGJELE Hadi sağlığını. Şerefe!

DIMITRIJA Sağlığını!

(İkisi de içer.)

ANGJELE Trafik kazası mı?

DIMITRIJA Nerdee, keşke...

KİŞİLER:

Sahne 1: Şükür, Sağlığımız Yerinde

ANGJELE, DIMITRIJA

SVETO, ANGJELE, BLAGOVA, ACO

Sahne 3: Sistem

SVETO, SIMON

Sahne 4: Olay ve Sistem

SIMON, ANNA, ANDREJA

Sahne 5: Son Otobüs

ANDREJA, KADIN, ADAM, SVETLE, ŞOFÖR

Sahne 6: Batan Güneş Beni de Al

SVETLE, GJORGJI, CELA, GJORE

Sahne 7: Balkan Blues

MACE, BORIS, GARDİYAN, CELA

Sahne 8: Dünyanın Öbür Uçuna

BORIS, KIRIL

Sahne 9: Manzaralı Oda

KIRIL, MANE, JIMMY

Sahne 10: BAKIR RENĞİ AY

EVDOKIJA, MANE, KOSTA

Sahne 11: Barut Fıçısı ya da Organik Kimya

ANGJELE, DIMITRIJA

ANGJELE Yapma ya! Ne peki? *(Duraklama)* Düştün mü yoksa?

DİMİTRİJA Yok.

ANGJELE Biri mi dövdü?

(Duraklama)

DİMİTRİJA Evet.

ANGJELE Kim olduğunu biliyor musun?

DİMİTRİJA Kim?

ANGJELE Hatırlamıyor musun yani?

DİMİTRİJA Hiç görmedim ki...

ANGJELE Kafana çuval mı geçirdiler? *(Duraklama)* İntikam meselesi mi? Birine yanlış mı yapmıştın ki? Seni iyice benzetmiş be abi.

DİMİTRİJA Adın ne demiştin sen?

ANGJELE Angjele.

DİMİTRİJA Angjele mi?

ANGJELE Hatırlamadın mı beni?

DİMİTRİJA İhtiyarlıyoruz.

(Duraklama)

ANGJELE Valla adam işi biliyormuş ha! Seni harbiden benzetmiş abi!

(Dimitrija birasını kafaya diker.)

DİMİTRİJA Levyeyle.

ANGJELE Levye mi?

DİMİTRİJA Çekiç. *(Duraklama)* Bir levye bir de çekiç. 5-6 kiloluk bi'şey... en azından yani. Tek tek bütün kemiklerime. İtinayla tek tek... Toplam 27 kemik çatlak. Üç kırık. Artı çatlak kaburgalar var, onlar da ayrı yani. Kafatasında çatlak. Omurga sakathıkları var. Omurilikte hasar var.

(Dimitrija bir müddet durur.)

DİMİTRİJA Kafamda da bir şeyler var. Devamlı baş ağrıları... Koduğumun kafası! Sol bacak 5 santim kısaldı. Üç

ayak tırnağı yok. Diktiler beni, yamadılar; ama tam toparlayamadılar. Sağ kol gitti. Fares... feras... koduğumun sağ taraf tutmuyor işte. Şiddetli konuşma zorluğu var. Kas gerilmesi ve... hipertoni. Çene kilitleniveriyor. Herhalde bir kemik yerinden oynadı. Bir böbrek alındı. Öbürü... de berbat. Artık içmemem lazım. Ama kim dinler! Geceleri küçük abdestimi tutamıyorum. Uykuya daldım mı su kaçırıyorum. Nefes sıkıntıları da var. Koduğumun ciğerleri! Üstümden tren geçse daha iyiydi yani. Erken emeklilik. Öyle özel ikramiye, tazminat falan da yok. Mesleki sakatlanma da...

(Duraklama)

DİMİTRİJA Olsun ama. Şikâyetim yok. Zamanımızda günümüzü gün ettik. Eh, oradan olsa olsa aşağı iniş olur yani. İstedigine sor, polis Dimitrija dedin mi bilirler. Kaç karıya çaktığımı da bilirler. Gene de yaparım anasını satayım! Benim kaşık düşmanı der ki, "Horoz öldü, ama gözü çöplükte".

(Duraklama)

ANGJELE Hayat böyle...

DİMİTRİJA Allah'a şükür sağlığımız yerinde.

ANGJELE Allah'a şükür öyle.

(İçerler. Angjele, Dimitrija'yı seyrederek.)

ANGJELE Seni kim dövdü biliyor musun?

DİMİTRİJA Kim dövdü?

ANGJELE Ben dövdüm. *(Duraklama)* Hem levyeyle hem de çekiçle. 9 kiloluk çekiçle. Ben otuz iki kemik diye hesapladıydım. Niyetim oydu yani. Dövüşmeye bile yeltenmedin, seni koduğumun hıyarı! Hani bi bok yapabileceğinden değil ama... Kum torbası yumruklamak gibiydi be. Domuz yavrusu gibi viyakladın.

(Bir süre duraklar.)

Beni hatırlamıyor musun? Kırmızı bir Ford Escort'um

SAHNE 2

Bit Kaza.

(On kapı. Angjele ve Sveto kapının önünde dikilmekte.
Angjele'nin elinde bir levye.)

SVETO Burası olduğuna emin misin?

ANGJELE Meraklanma sen. Sen geride dur yeter.

SVETO Tipini hatırlıyor musun?

ANGJELE Ben onunla işimi bitirince tipi kayacak nasıl ol-

sa.

SVETO Kendini kaptırma bak. Aklin başında kalsın. Bak ri-

ca ediyorum.

ANGJELE Sen geride dur yeter.

(Kapıyı çalar. Blagoja kapıyı açar.)

ANGJELE İyi günler.

BLAGOJA İyi günler?

ANGJELE Aco'ya bakmıştk.

(Blagoja gözünü levyeyle diker)

BLAGOJA Alexander'a mı? Şu anda burada değil.

ANGJELE Feki nerede acaba?

BLAGOJA Bilmem ki. Bir mesajınız varsa, bırakın isterse-

niz.

ANGJELE Bekleriz biz.

BLAGOJA Ne zaman gelir hiç bilmiyorum da...

ANGJELE Acelemiz yok bizim. Siz Aco'nun nesi oluyor su-

nuz acaba?

BLAGOJA Alexander'ın mı? Babasıym ben.

ANGJELE İğeri girmemize müsaade var mı?

BLAGOJA Siz arkadaşısı mısınız?

ANGJELE Hayır. (Duraklama) İğeri girsene Sveto!

(İğeri girerler)

vardı. O zamanlar millette döküntüler vardı hep. Ama

sen tutun bana gathın. Arabada kızın biri vardı, paşa

paşa işe gidiyordum. Sen tutun beni arabadan aşağı in-

dirdin. Eşek sudan gelene kadar dövdün, yani harbiden

ağzıma sıçtın. İyi de... niye abi... ne bok yemeye... apış

arama copu patlatın. Koduğumun apış arama Dimitri-

ja. Ağrısı hala durur. Ben ne bok yedin de bana bunu re-

va gördün? Ne yaptım ki sana? Bir şikâyet dilekgesi yaz-

dım; boşuna. Siz her şeyin üstünü örtersiniz tabii. Otor-

te sizsiniz. Ben kimim ki? İki gün yataktan kalkamadım.

Üçüncü gün kalkayım dedim, gerisin geri yatağa yapış-

tım. Taşaklarım balon gibiydi; bacaklarım arasınıda

karpuz taşımaya benziyordu. İki ameliyat geçirdim. İki-

si de işe yaramadı. Kadın düşünmeye cesaret edemiyor-

dum. Çünkü kalktı mı, acıdan kıvranıyordum. Hiç go-

cuğum olmadı. Şimdi gerçi zar zor düzebiliyorum; ama

yapsam da, anasını satayım, içler acısı.

(Duraklama)

Bir bira daha istiyor musun?

(Duraklama)

DIMITRİJA Sıra bende.

(Ayağa kalkar, gözlerini silerek gidip iki bira getirir.)

ANGJELE Neden Dimitrija?

DIMITRİJA İyi soru, neden?

ANGJELE Halimize bak, kavga etmiş bir gift sokak köpeği

gibiyiz.

DIMITRİJA Toparıyoruz be.

ANGJELE Çok uzun zaman alır.

DIMITRİJA Uzun zaman...

ANGJELE Hadi sağlığına. Şerefe!

DIMITRİJA Sağlığını!

(İçerler).

ANGJELE Sakıncası yoksa oturalım.

BLAGOJA Ben size yardımcı olabilir miyim acaba?

ANGJELE Hayır.

(*Otururlar. Duraklama.*)

BLAGOJA Kahve alır mıydınız?

ANGJELE Belki rakı olabilir, ha Sveto?

(*Sveto başıyla onaylar.*)

ANGJELE Rakı iyi olur.

(*Blagoja rakı getirir.*)

ANGJELE Hadi sağlığımıza. Şerefe!

(*Üçü de içer.*)

ANGJELE Aco kaç yaşında?

BLAGOJA Aleksandar mı? Onyedi.

ANGJELE En kötü yaş.

(*Sveto asık suratla başını sallar.*)

ANGJELE Trajko'nun fırlamayı biliyorsun değil mi?

(*Sveto asık suratla başını sallar.*)

Yaşarsın öğrenirsin kardeşim, yaşamadan öğrenilmez;
yaşarsın-öğrenirsin. Ev yapımı mı bu?

BLAGOJA Ev yapımı.

ANGJELE Şahaneymiş.

(*Angjele, araba ruhsatı çıkarıp Blagoja'ya uzatır. Blagoja alır. Duraklama.*)

ANGJELE Aco size anlattı mı?

BLAGOJA Bir çaresine bakarız.

ANGJELE Ne demek bir çaresine bakarız?

(*Duraklama*)

Bazı şeylerin öyle çaresine bakamazsın. Ben otuzbir yıldır araba kullanıyorum. Oniki yaşında, pederin arabayı çalıp kullanmaya başladım. Bir Ford Escort. Lise son da da ehliyeti aldım. Şahane kullanırm. Sveto'ya sor, anlatsın. Bugüne kadar bir çizik bile yok. Bugüne kadar... gıcır gıcır, fabrikadan çıkmış gibi. Bugüne ka-

dar... yenisinden bile yeni gibiydi. Bakımını şahsen ben yapardım. Bir kere bile tamirciye gitmedi, Sveto'ya sor söylesin. Bujiydi, yağdı, filtreydi, pervane kayışıydı, ekzosttu, hep ben taktım söktüm yeri geldiğinde. Üç kere şanzumanı indirdim. Dört kere kilometre saatini sıfırladım. Neye yaradı? İki kere distribütörü söktüm; tam 8 kere şarj dinamosu değiştirdim. Aks kırdı, söktüm-taktım; karbüratör meme yaptı, söktüm-taktım; yağ yaktı değiştirdim, su kaynattı, fanı direkt bağladım. Frenlerdi, kayışlardı, kablolardı, contalardı, rulmanlardı, cant kapaklarıydı, ha Sveto? Direksiyon, marş motoru, vites kutusu, ön kaput ulan ön kaput!.. (*Duraklama*) vesaire.

BLAGOJA Hepsini yaptırırız.

ANGJELE Neyi yaptırıyoruz be?

BLAGOJA Toplam hasar ne kadarsa siz şey yapın da...

(*Duraklama*)

ANGJELE Bu Aco çıkacak mı ortaya, ha? Aco!!!

SVETO Angjele!

(*Aco girer.*)

ANGJELE Nerelerdeydin Aco? Kaçmaya mı çalışıyordun? Saklanmaya mı... ha canım?

BLAGOJA Niye kaçtın oğlum?

ACO Korkmuştum.

ANGJELE Benden mi yani?

ACO Bu üstüme geldi, seni şöyle öldüreceğim, kafanı böyle patlatacağım falan bağınyordu. Ben de arabanın kapılarını kilitledim. Ön kaputu yumrukluyor. Kapıyı tek-meler, tavana tırmanır. Tavanda zıplamaya başladı adam. Bu arada etraftan kalabalık toplandı. Sonra bu, elinde levyeyle kapıyı kanırtmaya başladı. Ödüm boku-ma karıştı benim.

ANGJELE Benim Ford'a ne yaptığını gördün mü sen?

ACO Sadece biraz sürttüm.

ANGJELE Ne sürtmesti Aco? Ben sana sürtmeyi göstereyim. Ben sana şuracıta bir sürteyim de!

SVETO Angjele!

BLAGOJA Kaçmayacakın oğlum. Polisleri bekleyecektin, bırakacakın incelesinler, rapor tutsunlar.

ACO Bir polis geldi zaten. Ben camı araladım ruhsatı veriyorum, bu da yırtmıyor, "Ya çek şunu dışarı ya da bırak ben çekivereyim," diye. Sonra ikisi de başladılar ön

camı vurmaya. Ceketlerini çıkardılar arabayı ağımaya çalışıyorlar. Toplanan kalabalıklar de bunlara katılıp di, herkes bana bağırıp çağırıyor. Kimi diyor, "On camı kırıp dışarı çekelim bunu", öbürü diyor, "Benzin döküp yakalım, kendi çıkar o zaman." O sırada bu, koca bir ka-

yayı kaldırdı üstüne geliyor. Ne yapacağımı şaşurdım, çalıştırdım arabayı, sıvıştım oradan.

ANGJELE Kari gibi kaçın Aco. Ehliliyetin olmaması bir şey değil, ama gözlerin var değil mi? Araba kullanırken et-

rafaına bakar insan. Kafanda beyin var mı senin ha? Hepimiz ölebiliirdik. İşareleri sen bakasın diye koymuşlar ulan hıyaracağı! Yok ama onun sikiinde mi, gazı kökler geçer o. Benim Ford saat gibi çahırdı be. Cillop gibiydi cillop! Düz yolda 150 basardı. Ne bakıyorsun öyle? Ne var?

BLAGOJA Bana ne bakıyorsun? Ne halt edeceğiz şimdi? ANGJELE Ne bakıyorsun Aco? Nereye bakıyorsun? Ne yapacağız şimdi?

(Angjele kalkar. Levyeyile bir vazoz kırar.)

BLAGOJA (Kalkar.) Tamam. Bir hatadır yapmış. Ben halle-

deceğim. Tamam.

ANGJELE Tamam değil.

ACO Şimdi anladın mı neden kaçtım?

ANGJELE Peki şimdi nereye kaçacağını bakalım?

(Aco kaçar. Angjele de peşinden seğirtir.)

SVETO Angjele!

ANGJELE Şimdi nereye kaçacağını bakalım?

(Angjele, Aco'yu yere yikar. Blagoja onu durdurmaya çalışır. Aco düşer. Angjele levyeyile Aco'nun ağız arasına vurur. Sveto, Angjele'ye arkasından sarılır, ayrılmaya çalışır. Aco bilincini kaybeder. Blagoja onu kucaklar.)

SVETO Hey yarabbim, Angjele, Allahım yarabbim, Angjele!

ANGJELE Ne Angjele be, ne Angjele?!

SAHNE 3

Sistem.

(Bir masa. Bir şişe şarap. Sveto ve Simon)

SIMON Bir zamanlar iki arkadaş varmış. Esaslı dostmuşlar

yani. Birini askere almışlar. O da nişanlısını bu dostuna emanet etmiş. Aradan zaman zaman geçmiş. Memeleketle kalan arkadaş, kız ayaklarını yıkarken ayak bileklerini gözlemiyor. Ama oğlan kızı aşık olmuş. Kız da oğlana abayı yakmış, iyi mi... Birbirlerinden gözlerini ayıramaz olmuşlar. Bir gün kız, oğlanın yanında elbise-

lerini sıyırtırmış. Oğlan arkasını dönmüş, demiş ki, "Yengeciğim, seni kendi hayatından çok seviyorum, ama onurumdan çok değil..." Sonra da kalkmış gitmiş, askere yazılmış.

(Sessizlik)

Sen askerdeyken Anna'ya göz kulak olacağını söz vermiştim ya sana... olmadım. Onu becerdim ben.

SVETO Sen mi?!

(Dutaklama)

SIMON Şarap koyayım mı?

SVETO İçtiğimiz yeter.

SİMON Yeter neye yeter ki?

(Simon bardakları doldurur.)

SİMON Öyle ağırlaştı ki. Göğsümde koca bir kaya vardı sanki. Sana söylemek zorundaydım. Ondan geldim zaten. Kızdın mı?

SVETO Kızdım mı? Sana mı? Ne zamandır tanıyoruz birbirimizi?

SİMON Okula bile başlamamıştık daha.

SVETO Benden yakın arkadaşın var mı senin?

SİMON Yok.

SVETO Sokmuşum Anna'ya.

(Sessizlik)

Sana poker oynamayı kim öğretti?

SİMON Ya senin ilk manitanı kim ayarladı?

SVETO Ya sana ilk plağını kim aldı?

SİMON Askerdeyken hafta sonları iznine kim çıkardı?

SVETO Minibüsünün benzin deposuna şekeri kim döktü?

SİMON Kim döktü?

SVETO Ben döktüm.

(Duraklama)

Peki garaj meselesinde seni kim ispiyonladı?

SİMON Kim ispiyonladı?

SVETO Ben ispiyonladım.

(Duraklama)

Peki köpeğin Nikola'yı kim zehirledi?

SİMON Ne demek Nikola'yı kim zehirledi? Nasıl zehirledi?

SVETO Zehirle.

SİMON Nikola'yı nasıl zehirlersin oğlum? Allahım ya, onu almaya beraber gitmedik mi? Onu sen seçmedin mi? Ta Moskova'dan buraya beraber getirdik. Onu kendin eğitmedin mi ulan?

SVETO N'olmuş yani?

SİMON Ne mi olmuş yani?

SVETO Karına Marija'yı kim anlattı?

(Duraklama)

SİMON Haydaa, ulan Marija'yı benimle tanıştıran sensin be!

SVETO N'olmuş yani?

SİMON Nasıl n'olmuş yani?

SVETO Olan olmuş işte.

SİMON Nasıl olmuş Sveto?

SVETO Ne olmuşsa olmuş işte. (Duraklama) Daha şarap?

SİMON Tabii, tabii...

(İçer.)

SVETO Hani bir keresinde paran çalınmıştı hatırladın mı? Ben çalmıştım. O çingene kızını herkesin içinde eşek sudan gelene kadar dövmüştün hani. Neydi adı... Ned'i be!.. Garibanın hiç alakası yoktu halbuki. Ama öncesinde şahane dans ettiğini söylediler, o zaman acayip üzül-düm işte... senden yediği dayağın öncesinde yani.

SİMON Nasıl yaparsın?

SVETO İyi soru, nasıl yaparım?

SİMON İstesen zaten verirdim.

SVETO Biliyorum.

(Simon kalkar.)

SİMON Biliyor musun?

SVETO Otur.

SİMON Bence kalkayım.

SVETO Bence otur.

(Simon oturur.)

SVETO Bak şimdi zor bir tane geliyor... (Şarabından içer.)

Karının bir sevgilisi var.

SİMON Sen nereden biliyorsun bunu?

SVETO Sevgilisi benim.

SIMON Yani Altana'yi mi beceriyorsun?

SVETO Birazcık. (Duraklama) Yani bu ara değil.

SIMON Bu ara ayrışmış yanı ha?

SVETO Evet.

SIMON Ee sonra?

SVETO Vur bana. Hadi vur bana, kalamı patlat.

SIMON Sana?

SVETO Ben sana vururdum.

SIMON Bana vururdun ha? Bana?

(Simon ağağa kalkar.)

SIMON Her şeyi paylaşıcağız diye yemin etmişik, hatırla-

dın mı?

SVETO O, o zamandı. Otursana.

SIMON Başka bir şey daha mı var?

SVETO Oğlun.

SIMON Bana benzemiyor mu?

SVETO Benzemiyor.

SIMON Şimdi ben ne diyeyim buna?

SVETO Hiçbir şey. Vur bana.

(Simon ağağa kalkar, şişeyi alır. Bir süre birbirlerine bakar-

lar.)

SIMON Olmaz. Sana olmaz.

(Şişeyi masaya bırakır. Gıtmeğe davranır.)

SVETO Anna'yi becerdiğimi biliyordum.

(Simon durur.)

SIMON Biliyor muydun? Başından beri mi?

SVETO Başından beri. Bana anlatacağımı da biliyordum.

SIMON Ve kızmadın?

SVETO Sana kızmak ha?

(Simon geri döner. Şişeyi tekerr alır, Sveto'nun kafasında

patlatır. Sveto kanlar içinde yere yığılır.

Simon çıkar.)

SAHNE 4

Olay ve Sistem.

(Gece. Bir tren. Anna bir kompartımanında oturmuş camdan dışarıyı seyretmekte. Karşısında Andreja, ayaktaablarını gi-
karp iki koltuğa uzanmış horluyarak uyumakta. Simon gi-
rer. Üzerinde bir yağmurluk, bavulsuz. Anna'nın karşısına
oturur. Kızı seyrederek.)

SIMON Tren bir saat kırk dakika geç geldi. Dünyanın her
yerinde olay olur bu, ama burada, bizim memlekette
sistem böyleler. Dondum be. İliklerime kadar ıslandım.
Burası güzel, sıcak.

(Sigara paketini çıkarır.)

SIMON Müsaade var mı?

ANNA Sorun değil.

SIMON Siz içiyor musunuz?

ANNA Hayır.

SIMON Bir yerden tanışıyor muyuz?

ANNA Hayır.

SIMON Beni hatırlamıyor musunuz yanı?

ANNA Hayır.

SIMON Hiç karışlaşmadık öyle mi? Belki bir trende falan..?

ANNA Hayır.

(Simon bir şişe votka çıkarır.)

SIMON Votka?

ANNA Hayır.

SIMON Hiç içmez misiniz?

ANNA Hayır.

(Simon votka doldurur. Bardağı uzatır.)

SIMON Bir denersiniz o zaman.

ANNA Özel bir nedeni mi var acaba?

SİMON Evet. Seni istasyonda gördüğüm andan beri biliyordum.

ANNA Neyi biliyordun?

SİMON Senin karşında oturacağımı... ve beraber votka içeceğimizi.

(Andreja yattığı yerde döner, ayaklarını birbirine dolar. Horlamaya devam eder.)

ANNA Yolculuk nereye?

SİMON Daha karar vermedim.

ANNA Nasıl? Anlayamadım.

SİMON Kaçıyorum.

ANNA Neden kaçyorsun?

SİMON Sana söylersem polis çağırır mısınız?

ANNA Sen o riske girmek ister misin?

SİMON Otopark biletini ödemedim.

ANNA Gerçeği söylemiyorsun. Değil mi?

SİMON Gerçeği söylemiyorum. En yakın arkadaşımı öldürdüm. Polis çağırarak mısınız?

ANNA Belki.

SİMON İlk görüşte olan şeylere inanırım ben. İç çamaşırını giymiyorsun değil mi?

ANNA Nereden çıkardın iç çamaşırını giymediğimi?

SİMON Giyiyor musun yani?

ANNA Seni ilgilendirmez.

(Kompartıman kapısı açılır. Bir Polis girer. Üç yolcuya göz gezdirir. Çıkar.)

SİMON Ona söyleyebilirdin.

ANNA Söylemedim.

SİMON Neden?

ANNA Gözlerinde iyilik görüyorum.

SİMON Yandaki kompartıman boş.

ANNA Oraya gidelim ister miydin?

SİMON Evet.

ANNA Olmaz.

SİMON Olmaz mı?

ANNA Gözlerinde iyilik olanlara ve ilk görüşte olan şeylere inananlara inanmam ben.

SİMON Seni istasyonda gördüğüm anda da burada karşılıklı oturmuş votka içmeye başladığımızda da biliyordum.

ANNA Neyi biliyordun?

SİMON Kolay olmayacağını.

ANNA Nereye gittiğine karar verdin mi?

SİMON Sen nereye?

ANNA Szekesfehervar'a.

SİMON Evet, nereye gittiğime karar verdim. Szekes...

ANNA ...fehervar. Ne işin var Szekesfehervar'da?

SİMON Senin ne işin var... Szekesfehervar'da?

ANNA Seni ilgilendirmez.

SİMON Ne kaybettiğini bilmiyorsun.

ANNA Ne kazanacağım peki?

SİMON Şansını dene.

ANNA Hiç şansın yok.

SİMON Sorabilir miyim acaba... Neden?

ANNA Soramazsın.

(Duraklama)

SİMON Genellikle sormam ben. Alırım.

ANNA Kabalaşmak istemiyorum, ama bu konuşma giderek anlamsızlaşıyor.

SİMON Sen benim yerimde olsaydın ne söylerdin? Şöyle işe yarayacak bir şey olsun ama.

ANNA Sözlerim işe yaramazdı.

SİMON Ne işe yarardı peki?

ANNA Beni rahat bırakman.

SİMON Hiç şansın yok.

ANNA Eğer devam edersen kompartımanı terk etmeni is-

KADIN Gelir.

ANDREJA Nereye gelir? Geleceğini ben de biliyorum ama zamanım yok ki benim. N'apıyor orada? Kahve mi içiyor, nedir?

KADIN Ne yaptığını ben ne bileyim?
ANDREJA Kahve içiyor tabii. Sokayım böyle memleketeye bel! Her zaman bir şeyi beklemeğe zorundasın. Her zaman biri kahve içer. Herkes kahvesini iğerken benim en güzel yıllarım heba olacak bel! Ama onun sikiinde mi? Feki ben geç kalsam o beni bekler mi, ha? Bok bekler. Ondan sonra neymiş, bilet alacakmışım. Ne var? Ne ba-kiyorsun? Almıyorum, ne olacak? Kuruş vermiyorum be. Sen aldın mı bilet?

KADIN Aldım.
ANDREJA Nive aldın? Şöför yok ki. Ben mi kullananayım ya-
mı?

(Kalkar, şöför koltuğuna geçer. Kontakt anahtarını üstünde
değildir. Andreja, kapıyı kapatana düşünmey! bulur, acıp kapama-
ya başlar. Sonunda kapıyı kapatır.)

ANDREJA Koduğunun otobüsünü çağıştırayım da bura-
dan siktir olup gideyim. O zaman ne yapacaklar baka-
lım. Çağıştırayım da bak nasıl koşturarak geliyor. Orada
durmuş kahvesini içiyor. Bizi sikilediği yok, yalan mı?
Herkes bizi eziyor. İşgal altında yaşadığımız zaman ki-
gibi bel! Öyle değil mi?

KADIN Ben işgal zamanlarımı biliyorum ki.
ANDREJA Yok ya? Hatırlamıyor musun? Savaşı hatırlıyor-
sun ama değil mi?

KADIN Hayır.
ANDREJA İşte bu abicim! Kimse hatırlamıyor. Yeni bir ta-
ne lazım bize.

KADIN Aman öğlüm, ağzını hayra aç!
ANDREJA Ağzımı hayra mı açayım? Ağayım, olur. Bir ke-

SIMON Ee ne yapacağız şimdi?

ANNA Ne istiyorsun benden?

SIMON Nasıl olsa yoluma gideceğim ben.

ANNA Çıkar mısın şu kompartımandan?

SIMON Hiç şansın yok. Ben ısırđım mı kopartırım. Pıranha

gibi.

(Birden Andreja uyanır, gerinmeye başlar. Uykulu gözlerle

Simon'a bakar. Votka şişesini işaret eder.)

ANDREJA Bir fırt alabilir miyim?

SIMON Al bakalım.

(Andreja şişeyi Simon'dan alır. Şişeyi Simon'un kafasında

patlatır. Simon, Anna'nın üzerine yığılır. Kan.)

ANDREJA Sokarım senin Pıranha'na! Hiç şansın yok ha?

Isırdım mı kopartırım, öyle mi? Bunun gibilerden bura-

ma kadar geldi bel. Artık seni rahatsız etmeyecek bu la-

vuk.

(Tekrar uykuya dalır.)

Son Otobüs.

(Ana duruktan park etmiş bir otobüs. Şöförü yok. İçerde –her
biri ayrı koltuklarda olmak üzere– orta yaşlı bir Kadın, bir
Adam ve Svetle, mini etekli bir kız. Andreja girer, Kadın'ın
yanına oturur.)

ANDREJA Son otobüs mü bu?

KADIN Evet.

ANDREJA Ne zaman kalkıyor?

KADIN Beş dakika önce kalkması lazımdı.

ANDREJA Şöför nerede?

re açtım, ağızıma sıçtılar. Kaç yaşındasın sen bu arada? Yüz mü? Senin cavlağı çekmenin zamarı gelmemiş mi acaba teyze?

KADIN Kapat şu çeneni artık, terbiyesiz terbiyesiz konuştuğun yetti serseri!

ANDREJA Ee ne oldu şimdi? Ağızımı hayra mı açayım, kapatayım mı? Burada kimse ne istediğini bilmiyor ki. Sen ne istediğini biliyor musun?

KADIN Sen ne istiyorsun bakalım?!

ANDREJA Biraz hasta gibi görünüyorsun sen. İyi misin teyze? Biraz solgun gibisin.

KADIN Cehennemine git.

ANDREJA Kanser olmayasın sen?

(Kadın kalkar başka bir koltuğa geçer. Andreja da peşinden gider, yanına oturur.)

ADAM Rahat bıraksana kadıncağızı!

(Andreja ona bakar. Kalkar, Adam'ın yanına oturur.)

ANDREJA İyi akşamlar. Bir şey mi vardı?

ADAM Ayıp değil mi?!

ANDREJA Ceket güzelmiş. Sıcak tutuyor mu?

ADAM Evet.

ANDREJA Yağmur geçirmez mi?

ADAM Geçirmez.

ANDREJA Peki bıçak? *(Bıçak çeker.)* Bıçak geçirmez mi?

ADAM Yok; değil.

ANDREJA Bıçak geçirmez değil ha? *(Duraklama)* Şu kıza bakınca kuşun kalkıyor mu senin?

ADAM Ne istiyorsun benden? Para mı?

ANDREJA Zengin misin sen?

ADAM Hayır.

ANDREJA Lafı niye paraya getiriyorsun o zaman? Sana başka bir şey soruyoruz burada.

ADAM Bunun hesabını verirsin.

ANDREJA Hesabını verir miyim?! Kafayı mı yedin sen be? Haydaa, buradaki herkes sıyırılmış ulan be! Kimse laf anlamıyor. Kimse sorduğun soruyu dinlemiyor. Herkes başka bir soruya cevap veriyor. Sabrımı taşırmayın, hepimizi uçururum anladınız mı? Dediğimi dinlemiyorsunuz be! Kendi kendinize kutular yapmışsınız, orada oturuyorsunuz. Bak sana basit bir şey soruyorum. Biraz dikkatini toplayıp anlamaya çalışırsan kendi hayrına olur. Bana babalanmaya da kalkma. Söyle bakayım, şu kıza bakınca kuşun kalkıyor mu?

ADAM Hayır.

ANDREJA İşte bu kadar be. Kestane kebab, doğrudan cevap. *(Duraklama)* Ama sana inanmıyorum. Yeri yalamak ister misin?

ADAM Hayır.

ANDREJA Bak buna inandım. Bu akıllıca. Yerler temiz değil ki. Bir keresinde bir tuvaletin yerlerini baştan aşağı yalamak zorunda kalmıştım ben. Kimse de ister miyim istemez miyim diye sormamıştı. Borçe'nin öyle sorması falan yoktur. Borçe yala der, sen de yalarsın.

(Andreja kızın yanına geçer. Bluzundan bir düğme keser. Kız -Svetle- korku içindedir.)

ANDREJA İyi akşamlar. *(Duraklama)* İyi akşamlar.

SVETLE İyi akşamlar.

ANDREJA İyi akşamlar. Yıllardır bu düğmeden arıyordum. Adınız nedir?

SVETLE Svetle.

ANDREJA Güzel isimmiş. Benden korkuyor musun Svetle?

SVETLE Biraz.

ANDREJA Ben olsam çok korkardım. Erkek arkadaşın var mı?

SVETLE Var.

ANDREJA Onu seviyor musun?

SVETLE Seviyorum.

ANDREJA Kıskaç mıdır kendisi?

SVETLE Hayır.

ANDREJA O zaman sen, başkalarıyla da kıvrıyorsun?

SVETLE Hayır.

ANDREJA Nedenmiş? Ama başkaları sana bakınca hoşuna

gidiyor. Hani bir barda şöyle bacak bacak üzerine atın

m...

SVETLE Hayır, hoşuma gitmiyor.

(*Andreja, Adam'a döner.*)

ANDREJA Sen inandın mı buna?

ADAM İnandım.

(*Duraklama*)

ANDREJA Demek hepimiz yalancısınız, ha? Peki. Gel bura-

ya. Onun karşısına otur.

(*Adam'ı Svetle'nin karşısına oturtur.*)

ANDREJA Svetle, bacak bacak üstüne at. Ne var, ne baki-

yorsun? Yüzünü ona dön bakalım. Tamam. Şimdi biraz-

ık arala. Biraz daha. Tamamdır. Şimdi sen de ona bak.

Hadî bakayım, aşağı bak. (*Duraklama*) Kuşun kalkıyor

mu? Cevap vermek istemiyorsan verme, ama bana ya-

lan söyleme sakın.

ADAM Cevap vermek istemiyorum.

ANDREJA Dert değil. Senin hoşuna gitti mi?

SVETLE Cevap vermek istemiyorum.

ANDREJA O da dert değil. Bir boşluğunda beni ara e mi?

Evet, şimdi herkes parasını bana versin bakalım.

(*Herkes parasını ona verir. Andreja paraları alır, sayar.*

Kendi parasını da ekler. Paraları dörtlü eşit gruba ayırır, her-

kese dağıtır.)

ANDREJA Gördünüz mü? En çok parayı ben koydum. Dert

değil.

(*Kapıyı açar, otobüslerin inmeğe davranır, içerdakilere dö-*

(*ner.*)

ANDREJA Sizle tanıştığımıza sevindim. Hepinize şahane bir

akşam dilerim.

(*Şoför arkasından yaklaşıp, kafasına levhaye vurur. Andre-*

ja şoför koltuğunun yanına devrilir, kan içindedir. Kendin-

den geçer.)

ŞOFÖR Kim sana kapıyı kapat dedi ulan, ha koduğumun

piçiri!

SAHNE 6

Batan Güneş Beni de Al.

(*Gece çok geç saat. Bir parkın köşesinde bir bank. Svetle ve*

Gjorgji bankta oturmakta. Sokak lambasının solgun ışığı.)

SVETLE Kıskaçsın sen.

GJORGJI Konu bu değil.

SVETLE Ne peki?

GJORGJI Başka birşey. Bir dakıka dursana. Bak, şunu açık

açık konuşalım. Ona bakmıyordun öyle mi?

SVETLE Hayır.

GJORGJI Onun bütün gece neden sana baktığımı da bilmi-

yorsun? Neden başka birine değil de sana?

SVETLE Bilmiyorum.

GJORGJI Neden başkasına, mesela bana bakmıyor da sana

bakıyor? Bana bakmasına bir sebep yok öyle mi?

SVETLE Öyle.

GJORGJI Başka bir deyişle sen ona bir sebep verdin, öyle

mi?

SVETLE Nasıl bir sebep vermişim ben ona?

GJORGJI Nasıl bir sebep verdin sen ona?

SVETLE Bana bakması için bir sebep yok.

GJORGJI Sana bakıyor muydu bakmıyor muydu?

SVETLE Bilmiyorum bakıyor muydu.

GJORGJİ Şimdi bana bakıyordu dedin ya.

SVETLE Bana baktığını sen söyledin.

GJORGJİ Sana bakıp bakmadığını bilmiyor musun yani?

Bak şunu açık açık konuşalım. Ağzını açmasan bile yalan söylüyorsun sen. Beni enayi yerine koyuyorsun. Gözümün içine baka baka yalan söylüyorsun. Birbirinizi arıyor musunuz? Telefonlaşıyor musunuz söylesene?

SVETLE Bunu bana neden yapıyorsun sen?

GJORGJİ Görüşüyor musunuz ha? Akşam nereye çıkacağınızı falan tartışıyor musunuz? Beraber müzik dinlemekten, ay ışığında çırılçıplak koştuktan? O yüzden sürekli sırtıyor angut. Bir çift tavşan gibi koklaşıyorsunuz değil mi? Yok yok, bir çift sıçan gibi. Bir kız bana o şekilde bakıyorsa, bence sadece yataklık karı demektir. Adını sormaya bile tenezzül etmem. Hadi dürüst ol; bütün bar sana bakıyor. Gözlerinle davet ediyorsun onları. Onları teşvik ediyorsun. Bu seni azdırıyor.

SVETLE Bir şey diyeyim mi?

GJORGJİ Ne?

SVETLE Siktir.

GJORGJİ O senin için canım.

SVETLE Beni eve götür.

GJORGJİ Önce bir şeyleri açığa çıkarmamız lazım.

SVETLE Açığa çıkaracak bir şey yok. Beni eve götür.

GJORGJİ Neredeyse boynunu kıracaktım o herfin.

SVETLE Ne yapacaktın?

GJORGJİ Onu korumaya çalışmayacaksın ya?

SVETLE Tamamen masum birini dövdün öyle mi?

GJORGJİ Gidip özür dileyeyim istersen, ha? Belki bir kahve içmeye davet ederiz, olmaz mı? Masummuş! Ben suçluyum yani!

(Gjore ve Gela dolanmaktadır. İkisi de gayet sert tipler.)

GELA Suçun nedir birader?

GJORGJİ Efendim?

GELA Bir suç mu işledin?

GJORGJİ Mesele nedir?

GELA Mesele çıkarmak mı istiyorsun?

GJORGJİ Hayır.

GJORE O zaman öyle tersleşme. Ne arıyorsunuz buralarda?

GJORGJİ Niye? Buraya gelmek için izin mi alacaktık?

GJORE Aa demek tersleşmek istiyor canın... dert değil. Ne arıyorsun burada?

GJORGJİ Onu eve götürüyorum.

GJORE Deli Gjore'yi duydun mu hiç?

GJORGJİ Yok.

GJORE Benim o.

GELA Bu kimin bankı, biliyor musun?

GJORGJİ Kimin?

GELA Deli Gjore'nin. Peki bu yara izi kimden, onu biliyor musun?

GJORGJİ Deli Gjore'den mi?

GELA Deli Gjore'den.

GJORGJİ Tanıştığımıza memnun oldum.

GELA Peki Deli Gjore'yle tanışma şerefine nail olan herkes ne yapmak zorundadır biliyor musun?

GJORGJİ Ne?

GELA Ona bir şarkı söylemek zorundadır.

GJORGJİ Benim sesim pek iyi değildir.

GJORE Bu gece bir dene. Belki sen bilmiyorsun; belki sesin güzel de haberin yok. Belki de bu gece senin gecendir, kim bilir...

GELA Ne söylesin Gjore?

GJORE Şeye ne dersiniz... "Go down, go down, bright sun." Onu biliyor musun?

GJORGJİ Biliyorum.

GJORE O zaman dinliyoruz

(Gjorgji şarkıyı söyler.)

GJORGJI

Go down, go down, bright sun,

turn off your burning shine.

You, too, you pallid moon light

bury this sadness of mine.

Cry oh, mountain, cry my sister,

let's cry the two of us.

You cry for your greenleaf cover

me my youth that will pass.

Your greenleaf cover, sister mountain,

next year will come back home,

while my own youth, oh my sister,

surely is all but gone.

GJORE Daha dahil Devam et.

GJORGJI Devamı yok ki. Bitti.

GJORE Söylemiyor musun yani?

GJORGJI Maaleset programımızın sonuna geldik, iyi gece-

ler diliyoruz. Sayın seyirciler şimdi de... sizi öldürece-

ğim.

(Gjorgji tabanca çeker. Gjore, Gjorgji'nin üzerine atılır,

Gjorgji onu vurur. Gela kaçar. Gjorgji, Svette'ye döner.)

GJORGJI Nije öyle bakıyorsun bana?

SAHNE 7

Balkan Blues.

(Bir hapishane hücresi. İçerde Mace ve Boris vardır. Boris duvarı bir şey kazınmakta ya da karalamakta, Mace yataкта uzanmış yatmaktadır.)

MACE Sigaran var mı?

BORIS Hepsini sana verdim ya.

MACE Nije hepsini verdin?

BORIS Hepsini ver dedin de ondan.

MACE Boris. Seni yeterince dövmüyor muyum acaba? Sa-

na sigaralarının hepsini verme dedim değil mi? Hepsini

bir keredede verme dedim. Birazını zulana at dedim sana.

BORIS Attım. Hepsini bir keredede vermeyecektim. Sana de-

dim ki, "Mace, bana dedin ki hepsini bir keredede verme,

bir kısmını zulana at." Sen de dedin ki, "Boris ben seni

yeterince dövmüyor muyum acaba?" Bir karar versen

artık?

MACE Karar mı vereyim? Olur, vereyim; senden kurtulma-

ya karar veriyorum. Ne kaybederim ki? Yanlış mı?

BORIS Doğru.

MACE Yanlış. Seni kaybederim. Ne gizliktiriyorsun sen?

BORIS Çetele.

MACE Çetele mi?

BORIS Yüz onbir genlik kaldı. Şafak yüz onbir. Buradan gi-

kanca ne yapacağım biliyor musun? Denizce gideceğim.

Şöyle koskoça, açık denize. Cigirlerime temiz havayı

dolduracağım. Gözlerime de açık manzarayı. Şöyle ana-

simın dini kadar uzak bir yer. Hiç köşe olmayan bir yer.

(Duraklama)

MACE Sokayım senin çetelebe bel.. (Duraklama) Bugün

günlerden ne?

BORIS Cuma.

MACE Cuma. (Duraklama) Cuma. Haftanın sonu gelmiş,

eglenme zamanı yani. Eglenelim biraz ha?

BORIS Olmaz.

MACE Seni bilmem ama benim eğlenesim var.

BORIS Eh ne yapalım, hadi o zaman.

MACE Hadi o zaman mı? Ne hadi o zamanı be? Koduğu-

mun huyarına bak. Ne uyuzsun be. Cehennem dibine git e mi?! Ne bu halin oğlum? Kendine saygın yok mu senin? İçinde kalan kırıntıları da öldürmeye mi niyetlisin? Ne bu ya? Ağzına vereyim istersen? O zaman eğlenirsin belki ha?!

(Kapı açılır. İçeri kendisi de mahkûm olan Gardiyan girer.

Gela'yı getirmiştir. Mace ayağa kalkar.)

GARDİYAN N'aber Mace?

MACE İyiyim çok mersi. Siz nasılsınız?

GARDİYAN Çok şeker değil mi? Biliyor musun Mace, hayatın palavra senin.

(Gardiyan çıkar. Kapı kilitlenir. Gela, elinde battaniye ve yastıkla hücrenin ortasında bir süre dikilir. Bir yatağa doğru yönelir.)

MACE Küçük Mace'yi yer misin?

(Kapı kilidi açılır.)

GARDİYAN Seni duydum Mace. Hayatın palavra oğlum senin. Anladın mı?

MACE Anladım.

GARDİYAN Ne anladın?

MACE Hayatımın palavra olduğunu.

GARDİYAN Doğru Mace. İyi anlamışsın, otur on.

(Gardiyan çıkar.)

MACE Nasıl duydu damına koyayım be? Ulan başlayacağım ha, özel hayatımız da kalmadı burda be. (Gela'ya döner.) Sigara içmem lazım yoksa frenler gevşeyecek. Var mı sigaran?

GELA Yok.

MACE Bundan sonra, sigara alınca, benim vesayetime veriyorsun. Ben sana, istedikçe veririm. Ben ağır içiciyimdir ha. Sigara kategorisinde ağır sikletimdir yani. Espriydi. (Duraklama) Espri yapıyoruz burda. Kimsenin güldüğü yok. Neyse, gelelim konumuza. Bir şeye açık-

lık getirmek isterim: Ben burada müebbet yatıyorum. Bu yer hakkındaki hislerini bilemem, ama benim için burası evim gibi. Mesela lazımlığın kenarına işersen, başın belaya girer. O durumda çükünü bizzat keserim. Neden girdin içeri?

GELA Kaza.

BORİS Dışarda ne var ne yok?

GELA Aynı valla, n'olsun işte.

MACE Bana bak, Boris'le taşak geçmeye kalkma.

GELA Çene çalacak halim yok.

MACE Yok ya? Ne yapacak halin var?

BORİS Boşver, gitme üstüne.

MACE Boris'in böyle kibar bir yanı vardır işte. Benim yoktur ama. Senden önce biri geldi buraya. Kendini buraların kralı sanıyordu. Sanırsın at tarrağı. Sonunda tepemi attırdı, kulağını hart diye koparıverdim. Koduğumun kulağını olduğu gibi kaptım dişlerimle. Ondan sonra sustur susturabilirsen, viyakladı durdu. Van Gogh gibi oldu. Kim vurduya gitti kulak. Değdi mi yani? Ne dersin? (Duraklama) Anlarsın. Zamanla... İlk girişin mi senin? (Duraklama) Alışırısın. Zamanla... Sana burası nasıl bir yer, anlatan oldu mu? (Duraklama) Eh, işte ondan çok daha kötü. Dur sana anlatayım hemşire. Zamanın var, değil mi? Burada kendini öldürmektense zamanı öldürmek lazım. Mesela, ya da açıkçası diyeyim, sen şimdi yanlış zamanda yanlış yere gelmiş bulundun, hemşire. Yapmış olduğum araştırmalar sonucu varmış bulduğum sonuç odur ki, burası basbayağı eşsiz bir yerdir. -Koduğumun sigarası be!- Dışarda her şey o kadar karışık değil, öyle mi? Herkes dışarı kaçmak istiyor, öyle mi? Balkanlar burası, barut fıçısı, öyle mi? Öyle! Vesaire, vesaire. Kısacası, dünyanın götü. Sen de şu anda hemşire, bendenizin isim babalığı yaptığı yerde bu-

sigara alır.)
 MACE Bir tane daha al. Kulak arkası.
 GELA Mace miydi adın? Hadi bakayım Mace, dön arkam,
 indir donunu!

SAHNE 8

Dünyanın Öbür Ucuna.

*(Gece. Okyanus. Bir gemi. Bir Arjantin tangosunun bay-
 gın sesleri. Dolunay. Boris bir cankurtaran sandalında yat-
 makta. Yanında Kiril, yelken bezine sarımsı. Kiril otur-
 maktā. Sahne boyunca sigara içer.)*

BORIS Yapamayacağım.

KIRIL Sık dişini oğlum, sık dişini!

BORIS Susadım. Ne kadar kaldı?

KIRIL Bilmiyorum ki.

BORIS Kusmuk kokusu sana da geliyor mu?

(Duraklama)

KIRIL Şu sigarayı denize sallasana.

BORIS En iyisi kendimi denize sallayayım ben abi. Bitirmek
 ister misin?

KIRIL Yok.

BORIS Hadi, al şunu!

KIRIL Yok dedik.

(Duraklama)

BORIS Ya siktir git bel..

(Duraklama)

KIRIL Bizim orada ay daha küçük.

BORIS Niyе burada daha büyük demiyorsun?

KIRIL Niyе ne söyledim kötü oluyor?

BORIS Niyе iyi bir şey söylemiyorsun?

KIRIL Benim canım şöyle daracak bir kutucuk gecti.

İnmaktasın: Dünyanın nihayetindeki basurda. Başlık:
 Dünyan karardı. Alt başlık: Ben ve benim gibiler tara-
 findan düzülmeğe hazırız. Ki bu açıdan baktığımızda,
 dünyanın kıgının buranın yanında Palma de Majorca
 olduğunı görürüz. Anlatabildim mi? Sana tavsiyem şu-
 dur: Zaman kötü, kolla götü. Böylece onu seçkin kazı
 alanları arasına girmekten kurtarabilirsin. Bu konuda
 danışma merci Boris'dir. Şimdi konularımıza biraz
 açıklık getirebildik mi? *(Duraklama)* Yeri gelmişken, üst
 düzey işbirliğine girmeniz de hararetle tavsiye olunur.
 Daha önce belirttiğim gibi, kendimi at tarragı zannetme-
 ye kalkma, oyarım.

GELA Bu kadar mı?

MACE Şimdilik.

GELA Sen neden girdin, hayatın palavra olduğun için mi?

MACE Senin gibiler var olduğun için girdim.

GELA Elleme beni, ellemeyeyim seni.

(Mace yaslığının altından ustura çeker.)

MACE Bir şey yapmaya kalk da sereyim leşini.

GELA Ben bela aramıyorum usta.

MACE Ne aryorsun ne aramıyorsun, sikimde mi benim?

GELA Sen ne arıyorsun?

MACE Biraz saygı.

(Sessizlik)

BORIS O yara izi nerede oldu?

GELA Gjore'yi duydun mu?

MACE Deli Gjore mi?

BORIS Crimi'nin abisi hanı?

MACE Ne işin vardı onunla?

GELA Ben öldürdüm onu.

(Sessizlik)

MACE Sigara ister misin usta?

(Bir paket sigara çıkarıp Gela'ya tutar. Sessizlik. Gela bir

BORİS Ne diyeyim ben sana ya? Akli çükünde bir lavuksun. sen. Neredeyse kulaklarından attracaksın ulan.

KİRİL Senin derdin ne?

BORİS Burada hiç köşe yok.

KİRİL Ne köşesi, kış köşesi mi?

(Duraklama)

BORİS / Ya, siktir git be!.. (Duraklama) Bu Ay, güneş kaçar parlak. Kendi küçücük köşen yoksa, yemişim öyle özgürlüğü ben. Buralar kusmuk kokuyor. Bizi kokudan bulacaklar, görürsün. Burada olduğumuzu kimse bilmiyor değil mi?

KİRİL Kimsecikler bilmiyor.

BORİS Bizi yakalarlarsa okyanusa mı atar bunlar?

KİRİL Arjantin yetkililerine teslim ederler.

BORİS Bence bizi okyanusa sallasınlar, daha iyi. O neydi?!

KİRİL Hiç. Kimsenin geldiğı yok be oğlum. İyi misin sen?

BORİS Galiba gidiciyim ben.

KİRİL Abuk subuk konuşma! Deniz tuttu seni oğlum. Geçer gider ya!

(Boris bir çakı çıkarır.)

BORİS Alsana.

KİRİL Niye?

BORİS Şans getirsin diye.

KİRİL Sana getirmiş de...

(Duraklama)

BORİS Ya siktir git be!..

KİRİL Yürü be oğlum, kim tutar seni. Küfretmekten başka ne bilirsin sen be? Adam gibi bir kelime yumurtlamaz mısın oğlum?

BORİS Arjantin'de kerhane var mıdır?

KİRİL Ne bileyim.

BORİS Bizim orda iyi orospular var mıydı peki?

KİRİL Kralı vardı be...

BORİS E ne bok yemeye Arjantinler'e gidiyorsun sen o zaman?

KİRİL Arjantin'e yerleşecek değiliz herhalde. Benim yolum Avustralya'ya. Avustralya üzerinden Kanada. Ordan da Amerikanya. Orada bir teyzem var. Parası da var. Esas teyzem değil aslında; ama başka kimsesi yok yani.

BORİS Niye direkt Amerika'ya gitmiyorsun?

KİRİL Vize yok ki.

BORİS Peki ne yapacaksın şu Amerikanya'daki teyzenin yanında?

KİRİL Göz kulak olacağız kadına. Ölüyor kadıncağız. Özledim ya. Ona süt, poğaçaya falan alırım. Sonra çaydanlığı falan yıkarım. Yeni bir hayata başlarım yani. Amerika tam benlik bir yer ha. Saçlar jöleli, dişler pırıl. Herkes sırtıyor böyle. Her yer rengârenk. Altında limuzin, atladın mı limuzine, gelsin buzlu viski. Hayatını yaşa kardeşim. Ayrıca, askerden de yırtmış oluyorum bendeniz. Peki sen? Sen niye atladın Amerikanya gemisine?

BORİS Hiç denize açılmamıştım.

KİRİL İşte şimdi saçıldın.

(Duraklama)

BORİS Ya siktir git be...

(Duraklama)

KİRİL Başka bir şey bilmez misin sen ya? Benimle ne alakası var be? Ben siktirip gitsem ne yaparsın acaba?

BORİS Beni deşebilirsin istersen. Gıkım çıkmaz.

(Duraklama)

Mace gelse de bunu görse.

KİRİL Mace de kim? (Duraklama) Nerede ki şimdi?

BORİS Bir gün bir baktık, tuvaletin kenarında yatıyor. Sokmuş kafayı, ağzını bokla tıkamış. Boğulmuş. Beş yıl olmuştu. Yapma be Mace! Yapma be oğlum! Siktir git be! Hepiniz siktirin gidin! (Duraklama) Ben ne bok yiyece-

SAHNE 9

Manzaralı Oda.

(Amerika. Ucuz otelin biri. Neon ışığının yanıp sönmeye penceredenodaya vurur. Masada bir şişe viski. Boş kola şişeleri. Boş sigara paketleriyle sandviç torbaları. TV açık. Kırıl ve Mane, her biri bir yatağa uzanmış seyretilmekte. Uzak-tan kumanda aleti Mane'nin elinde, kanalları dolayınca. İkisi de canlı renklerde bir şeyler giymiş, kafalarında ters takılmış beyzbol şapkaları. Kırıl kalkar, bir şişe alır.)

KIRIL Benim gakım nerede?

MANE Çakıyı salladığı bir açacak al be.

KIRIL Kanalı değiştirene.

MANE Doğru dürtüştü bir şey yok ki.

KIRIL Beyzbol maçı ara bakalım.

MANE Yemişim beyzbolunu ya! Salaklar köşeden köşeden koşuyorlar işte. Ne ki o?

KIRIL Mane?

MANE Ne var?

KIRIL Amerika.

MANE Oldu abi.

KIRIL Viski istiyor musun?

MANE Sabahtan beri ne içiyorsun ki zaten?

KIRIL O zaman kola al şuradan.

MANE İçim dışım kola oldu abi. Birazcık rakı olsaydı.

(Camdan dışarı bakar.)

KIRIL Ne istiyorsun sen?

MANE Biryle kafa bulmak.

(Oda servisinin çağırma düğmesine basar.)

KIRIL Ya, Jimmy'yle uğraşma bel!

(Jimmy kapıyı çalar. Mane अगर. Birtirlerine kibarı kibarı sı-

ğün Arjantin'de ya?

KIRIL Belli olmaz ki...

BORIS İşte benim derdim de o. Orada dans ediyorlarmış

mesela.

KIRIL Ne dans?

BORIS Dünyadan haberin yok. Azıyorlarmış orada. Acayip

egleniyorlarmış insanlar. Nasıl oluyor da bütün iyi şeyler

başkalarının başına geliyor ya? Bizim başımız kel mi

be? Biz nerede sıçık acaba? Hadi inelim aşağı, dans

edelim. Sen tango yapmayı biliyor musun usta?

KIRIL Bir zaman, vals dersi almıştım ama...

BORIS "Go down go down bright sun" şarkısını bilir misin

peki?

KIRIL Haa duymuştum onu. Kalkına oğlum, kusarsın bak

gene.

BORIS Susadım ben.

KIRIL Su da kalmadı ki.

BORIS Git getir o zaman. (Duraklama. Kırıl yelken bezinin al-

tından kalkar.) Bir dakika.

KIRIL Gene ne var?

BORIS Sağ ol. Çok zahmet verdin sana.

KIRIL Bırak ya. Aynı göplükteniz biz. Sen benim yerimde

olsan ne fark edecekti?

BORIS Ne biliyorsun?

(Duraklama)

KIRIL Başka bir şey istiyor musun?

BORIS Yok. Tamamdır.

(Kırıl çıkar. Boris onu seyrederek. Yavaşça kalkar. Kusar. Ce-

binden bir çakı çıkarıp korkuluğun yanına koyar. Korkulu-

ğu çıkar. Okyanusa atlar. Sessizlik.

Kırıl bir şişe suyla geri döner. Boris'e bakar. Korkuluğu

yaklaşır. Çakıyı alır. Okyanusa bakar.)

KIRIL Ya, siktiir git bel!

ritirilar.)

JIMMY İyi akşamlar efendim.

MANE Jimmy! Ne var ne yok, Jimmy? Senin dibine vura-
yım oldu mu? Senin de sülalenin de ta dibine vurayım.
Ne sırtıyorsun kotkafa? Kız kardeşine söyle de gelsin
bana versin, olur mu? Yes? Yes? Oldu mu? Aile boyu,
topunuza koyayım, anlaştık mı? Yes? Thank you very
much. Bye.

JIMMY İyi günler efendim.

(Mane kapıyı kapar.)

MANE Hasta ediyor bu herif beni ya. Sırtıp duruyor adam.

KİRİL Eee, niye uğraşıyorsun onunla o zaman?

MANE Belki o da bana aynı şeyi yapıyordur. Nereden bile-
yim?

(Yeniden yatağa uzanır.)

KİRİL Mane?

MANE Ne var?

KİRİL O kadar parayı burada tutmak hiç iyi değil abi. Bu-
radan kıllanıyorum ben.

MANE Kiril?

KİRİL Ne var?

MANE Bu yanar döner pano beni deli ediyor. *(Duraklama)*

Kiril?

KİRİL Ne?

MANE Bu yanar döner panoya sokayım ben. Şu şişeyi ver-
sene.

*(Kiril şişeyi verir. Mane alır, pencereden dışarı, neon pano-
suna savurur. Neon'un yanıp sönmeyeceği durur.)*

MANE Hah, böyle iyi.

KİRİL Jack Daniel's'ı attın oğlum. Neydi şimdi bu?

MANE Ne olacak? Sıkıyorsa biri bir şey desin.

KİRİL Yok canım, sen salla şişeleri camdan, kim ne diyebi-
lir? *(Duraklama)* Bizim orada hâlâ yanan tek ışık, kilise-

lerdeki mumlar. Onları dikenler de buraya gelebilsinler
diye dilek tutanlar. Ama sen viskiden nefret et. Rakıdan
şaşma sen. Sokayım rakıya be!.. Ben iki ışık göreyim di-
ye dünyanın yolunu geldim. Buraya gelebilmek için ye-
mediğim halt kalmadı. Ama biri beni kolluyor karde-
şim. Halime bak; dünyanın tepesine kurulmuşum, vis-
kiyi çekiyorum, paranın üstünde kuluçkaya yatmışım,
dünya ipimde değil. Yok Balkanlar'da trajediler yaşanı-
yormuş, yok yüzlerce yıllık özgürlük savaşları devam
ediyormuş... bana ne bunlardan be!.. İşim olmaz, işi
olarla da işim olmaz. Nerede benim çakı?

MANE Salla şu çakıyı be abi.

KİRİL Bizim oradakiler bizi görse kral olduk sanır ha!

MANE Evet ya, senin teyzenin paraları nasıl yiyoruz değil
mi? *(Duraklama)* Bizim oradakiler buradaki hayatı rüya-
sında göremez. Şimdi ne istedim biliyor musun?

KİRİL Camdan şişe sallamak mı?

MANE Yok.

KİRİL Yüz dolar mı?

MANE Yok.

KİRİL Yüz bin dolar mı istiyorsun?

MANE Yok.

KİRİL Yüzbin dolar istemiyor musun yani? Ne istiyorsun
peki?

MANE İşkembe çorbası. En sevdiğim şey. Çıkacaksın dışa-
rı, bulduğun ilk dükkânı dağıtacaksın, ikincisinde de iş-
kembe çorbanı içeceksin. Bizim eski sundurmaya çıkıp
bütün gün orada takılacaksın, güneşin batışını seyrede-
ceksin. Öyle sabahtan akşama kadar yayacaksın usta.
Sonra Zora'ya çerez merez alıp çalılıklara attım mı... Bir
de milletle kış kış olmayı özledim ben ya. Hani komşu
osursa duyarsın ya bizim orada... Sonra bir de Evdokja'-
yı seyretmeyi özledim. *(Duraklama)* Fonda da balalay-

(Duraklama)

Ay ısıgtı olsa sönmüştü şimdide kadar bel Koduğumun lambası bel Bir tane daha sallayım mı?

KIRIL Ya bir dur otur yaa.

MANE Sen Las Vegas'a gittin mi hiç?

KIRIL Yok.

MANE Ah be abi, gidilecek yer orasıdır işte.

KIRIL Sen gittin mi yani?

MANE Nereden gideceğim ya!

KIRIL İşte Amerika orasıdır abicim.

MANE Uzak mı buradan?

KIRIL Buradan her yer yakın be oğlum.

(Kalkar, pencereden dışarı bakar.)

KIRIL Amerika bu. Bugün buradasın, yarın pat, Las Vegas!

Öbür gün... daha öbür gün, başka bir yere uzanmışsın.

Burada kader kısmet yok. Kendi kaderini kendin yapı-

yorsun burada. Oldu-olmadı. Kazandı-kaybettin. Al-

dın-verdin.

MANE Ya hepsini kaybedersek?

KIRIL Kısmet.

(Mane yataktan kalkar.)

MANE Ben bir dolanayım. Artık canıma yetti bu lamba.

(Mane gikmaya davranır. Kıril pencereye yaslanır. Kolları-

ni aşağı sarktır.)

KIRIL Amerika'ya bak be. Binlerce ışık. Neonlar. Gürültü.

Trafik. Hayat...

(Bir şise uçarak gelir, Kıril'i başından vurur. Kıril ölü yığı-

lır.)

MANE Kıril! Kıril! Öldün mü bel!

(Yanına gider, şiseyi alır. Pencereden dışarı bakar.)

Koduğumun zencileri, hepinizi sikeceğim ulaan!

kalar...

KIRIL Balalaykanın ne alakası var şimdi be?

MANE Şiirsel atraksiyon olsun dedim.

KIRIL Sen biraz gıkup dolassana.

MANE Yeter dolastığım. Oyle fenaydım ki müzeye bile git-

mişim, iyi mi...

KIRIL Çık sinemaya falan git oğlum.

MANE Ne diyorlar, anlamıyorum ki.

KIRIL Ben de anlamıyorum, ama anlamaya çalışıyorum.

"Hello class - hello teacher! - how're you today Kıril? -

Fuck me, My name is Kıril. My aunt leave me..." Ulan

mitras neydi be? "Bullshit!"

(Kıril bir kutu kola daha açar.)

KIRIL Bizim peder sanıyor ki biz parayla bir yatırım mat-

rını yaptık.

MANE Bak gene yarıp sönmeğe başladı bu. Ama beni has-

ta ettin sen lamba.

KIRIL O şiseye dokunma!

(Mane bog bir şiseyi alır, pencereden dışarı saavurur.)

MANE Anlamıyorum abicim, ben onların yerinde olsam

kafayı yerdim.

(Tekrar yatağa uzanır, televizyon kanallarını dolasmaya

başlar.)

O kadar adamın içinden niye beni aldın sen yanına? Ne

işine yarıyorum ki? Teyzenin paraları yemekten başka?

KIRIL Sen benim uğurumsun oğlum. Dur.

MANE Ne oldu?

KIRIL İspanyol Televizyonu.

MANE Sen İspanyolca da mı biliyorsun?

KIRIL Yoo...

MANE Ee, ne o zaman be?

(Duraklama)

Kıril? Bu lamba gene başladı.

SAHNE 10

Bakır Rengi Ay.

(Gece. Bir park. Bir göl. Evdokija ve Kosta bir bankta oturmakta. Bir yerlerden balalayka sesleri gelmekte. Mane girer. Arkasında çingene müzisyenlerden oluşan bir bando. Müzisyenlere işaret eder, dururlar. Mane, Evdokija ve Kosta'ya yaklaşır.)

EVDOKİJA Ne istiyorsun?

MANE Senin için gökyüzünden ayı çalmak.

EVDOKİJA Seni görmek istemiyorum demedim mi ben.

MANE Yanlış yapıyorsun. Lafınızı bölmedim ya?

KOSTA Böldün.

MANE Kim bu lavuk?

EVDOKİJA Seni ilgilendirmez.

MANE Söyle, gitsin biraz dolaşsın.

EVDOKİJA Kosta'yla beraber geldik, burada kalacak. Ne istiyorsun sen?

MANE Konuşmamız lazım.

EVDOKİJA Konuşacak bir şey yok.

MANE Konuşacak bir şey yok ha?!

KOSTA Ağır işitiyorsun galiba. Senle muhatap olmak istemiyor, görmüyor musun?

MANE Kosta?

EVDOKİJA Bana bak, hadise çıkarmaya çalışma.

MANE Kosta, ne ayaksın sen abi?

EVDOKİJA Kosta'nın bunla ilgisi yok!

MANE Kimin ilgisi var o zaman?

EVDOKİJA Kimin ilgisi var öyle mi? Ne güzel, kimin ilgisi var diyor ya! Bir daha söylesene.

KOSTA Gidelim mi buradan?

EVDOKİJA Bir kere sen ne yüzle buralara geliyorsun?

Utanmıyor musun?

MANE Utanıyorum. Pişmanım. Hepsi benim hatamdı.

Özür dilemek istiyorum.

EVDOKİJA Aman ne güzel. Kusura bakma umurumda değil artık.

MANE Gel, her şeye sıfırdan başlayalım.

EVDOKİJA Kaç kere her şeye sıfırdan başladık biz?

KOSTA Evdokija!

MANE Bu sefer başka. Bir şey öğrendim ben.

EVDOKİJA Hiç uğraşma Mane. Senin tek sözüne bile inanamam. Tek kelimesine bile... Hep aynı terane. Bıktım artık, burama geldi. Anladın mı? Neler çektiğimi bir ben bilirim. Aynı cehenneme bir daha giremem ben. Umurumda değil artık. Seni ne kadar çabuk unutursam o kadar iyi. Asla değişemezsin sen.

MANE Bir şans ver bana.

EVDOKİJA Sonra? Kim bilir kaç kere daha bir şans daha isteyeceksin?

KOSTA Evdokija!

EVDOKİJA Nasıl yaparsın ya?!

MANE Böyle olacağını düşünemedim ki.

EVDOKİJA Nasıl olacağımı düşündün peki?

MANE Seni buradan kurtarabilirim diye düşündüm. Yüzünü güldürürüm diye düşündüm.

EVDOKİJA Yüzümü güldürecekmiş. Başka kapıya Mane.

Git başka bir enayi bul, ona salla bu palavraları.

MANE Senden başka kimse olmadı benim için.

EVDOKİJA Burada yalnız kalakalınca, benim neler hissedeceğimi hiç düşündün mü sen? Hiç aklından geçti mi?

MANE Sana, gideceğimi söyleseydim anlamazdın ki.

EVDOKİJA Hiç olmazsa bir mektup bırakır insan, bir not, bir şey...

MANE Veda etmekten nasıl netret ederim, bilmiyor musun?
EVDOKİJA Veda etmekten netret edermiş! Hasta musun sen
ya... Artık genç kız değilim ben Mane. Artık bunlarla
uğrasmamak vaktim yok benim. Sen sadece kendine aşık-
sın. Başka herkesten netret edersin. İnsan insanı ancak
bu kadar umursamaz. Sen, sevme özürtlüsün.

MANE Beni yalvarma, r'ölür.

KOSTA Evdokija?

EVDOKİJA Bitti Mane. Hiç faydası yok.

MANE Feki, sana yalvarıyorum.

KOSTA Evdokija, ben buradan gidiyorum.

(Evdokija, Kosta'ya döner; sakin bir şekilde)

EVDOKİJA Kosta, bir dakika müsaade eder misin?

(Mane'ye döner, öfkeli)

Giderken bana ne bıraktın biliyor musun? Gülmeyi!

unuttum ben. İşte bana seni hatırlatan tek şey bu. Şim-

di mutluyum. Sadece seninle harcadığım zamanıma ya-

nyorum.

MANE Sen benim başımdan neler geldi geçti, bilmiyorsun

ki. Las Vegas! Para! Param var artki! Bir gelecek hazırla-

dim beni! Sırf senin için.

EVDOKİJA İhtiyacım yok benim.

EVDOKİJA Senin ortalıkta dolaşmama. Sen nesin biliyor

musun? Kadın delisi, kumarbaz ve ayyaş!

MANE Ayyaş mı? Ayyaş değilim beni!

EVDOKİJA Yeter artık Mane. Hadi sana hayatta başarılar,

seni gördüğüm meymun olmadım.

MANE Ne istersen yaparım.

EVDOKİJA Ne zamana kadar?

MANE Sonsuz kadari!

EVDOKİJA Güle güle Mane!

MANE (Gömleğinin göğsünü açar. Göğsünde bir dövmeye var-

dur.) Bak! Senin ismin. Amerika'da yaptırımı! Üstelik

Kirli allabesinde olamı da var, baki!

(Ay ışığı zayıflamaya başlar.)

EVDOKİJA Nasıl yaparsın?

MANE Her şeyi yaparım!

EVDOKİJA Faydası yok Mane. Çok geç. Sana hissettiklerim

oldu. Benim için hiçbir şey ifade etmiyor sun sen. Seni

sevmiyorum. Başka nasıl anlatayım sana?

MANE Pisman olacaksın.

EVDOKİJA Olmayacağım.

MANE Ben gidince, olacaksın.

EVDOKİJA Güle güle Mane. Kosta?

(Gitimeye davranırlar.)

MANE. Sonra, hepisi benim suçumdu deme bak. (Müzisyen-

lere) Size söyledğim şarkıyı galim!

(Müzisyenler çalmaya başlar. Mane göle yönelir. Başı sula-

rin altında kaybolana kadar yürümeye devam eder. Evdoki-

ja durur, döner. Aya bakar, ay yok olmuştur.)

EVDOKİJA Öldürdü. Ay'ı, benim için öldürdü.

KOSTA Kim öldürdü?

EVDOKİJA Benim için Ay'ı öldürebileceğini söylemişti.

(Tekrar göle doğru yürür. Mane suların altında gözden kay-

bolmuştur.)

EVDOKİJA Mane! Mane!

KOSTA Sadece Ay tutulması. Olacağı mı biliyordun. Duydun

mu beni?!

EVDOKİJA Gitti! Artık dönmeyeceki! Boguldu! Benim için

boguldu!

KOSTA Geri zekali!

(Mane dönmeyecektir. Müzisyenler çalmayı bırakır. Hepsi

gölin kırıltısız yüzeyine bakarlardı. Ay tekrar çıkar. Evdoki-

ja göle koşar.)

EVDOKİJA Mane!!!

SAHNE 11

Barut Fıçısı, ya da Organik Kimya.

(Gece. Dimitrija ve Angjele. Dimitrija'nın elinde bir yeşil elma vardır.)

ANGJELE Nasıl gidiyor Dimitrija?

DİMİTRİJA İyi Allah'a şükür.

ANGJELE Beni hatırladın mı?

(Duraklama. Birbirlerine bakarlar.)

DİMİTRİJA Sana bir şey diyeyim mi?.. (Duraklama) Hiçbir şey hatırlamıyorum ben. Bir rüya gördüm. Uyandığımda da, unuttum. Bir uyandım, buz gibi terlemişim. Tek hatırladığım, canımın nasıl bir elmayı dişlemek istediği. Ama daha ağızma süremeden geçti. O zaman anladım ki yolun sonudur. Vakit tamamdır artık. Benim zamanım geçti. Ama hiçbir şey hatırlamıyorum ki. Derler ya, ölmeden önce bütün hayatın film şeridi gibi gözünün önünden geçermiş hani... Bana olmadı öyle. Bomboş. İçi boş kitap sanki. Her şey boş... Ta baştaki gibi. Başta ne vardı hakikaten ya? Cehalet mi? Son mu? Yaşlılık mı? (Duraklama) Sana diyeceğim bir şey vardı; mutlaka söylemem lazımdı... ama unuttum.

(Dimitrija elmayı ağızına götürür, ısırılmaya çalışır. Ölüyor. Angjele, Dimitrija'nın gözlerini kapatır, elmayı elinden alır.)

SON

25 Eylül 2005– İstanbul

DEJAN DUKOVSKI

Dejan Dukovski, 25 Nisan 1969 yılında Üsküp'te (Makedonya) doğdu.

Üsküp Dram Sanatları Fakültesi'nde Dramaturji Bölümünü bitirdi.

Uzmanlık için ABD'de (New York ve Ohajo) ve İtalya'da bulundu.

Dukovski'nin beş oyunu sahnelenmiştir:

Balkan Vampiri,

Cin ve Yedi Cüce,

Balkan Ölmedi,

Barut Fıçısı,

Anasını S...m Kim İlk Başlattı.

İlk kez Yugoslavya Dram Tiyatrosu'nda sahnelen *Barut Fıçısı'nın*, elde ettiği başarıdan sonra, 10'a yakın Avrupa ülkesinde sahnelenmiştir. Böylece Dejan Dukovski (hocası Goran Stefanovski ile birlikte) Avrupa'daki en tanınmış Makedon yazarı olmuştur.

Dejan Dukovski'nin yazdığı senaryolara göre iki film çekilmiştir: *Kurşun Işık Omnibusu* ve *Barut Fıçısı*.

BARUT FIÇISI

BARUT FIÇISI

Genç Makedon dram yazarı Dejan Dukovski'ye ait olan bu metin, Yugoslav Dram Tiyatrosu'na ünlü Makedon yönetmeni Slobodan Unkovski tarafından önerildi.

Genç Makedon dram yazarı Dejan Dukovski'ye ait olan bu metin, Yugoslav Dram Tiyatrosu'na ünlü Makedon yönetmeni Slobodan Unkovski tarafından önerildi.

Barut Fiçisi'nin prömiyeri 18 Mart 1995 yılında Yugoslav Dram Tiyatrosu'nun büyük sahnesinde gerçekleştirildi. Oyun büyük başarıya ulaştı; 1999 yılına kadar 126 kez sahnelendi. Birçok yerel ve yabancı festivallere katıldı. İlk olarak, 1995 yılının Eylül ayında BITEF (Belgrad) festivaline katıldı. Oyun 1996 yılında Almanya'nın Bonn kentinde düzenlenen tiyatro festivalinde sahnelendi. Oyunun başarısından sonra, Almanca çevirisi, Almanya'nın en tanınmış tiyatro dergisi *Theater Heute*'de yayımlandı; aynı yıl, Roma'daki uluslararası festivale katıldı.

Barut Fiçisi oyunu kendi yapısında evrensellik ve metaforlar barındırmaktadır. Yugoslavya'nın halini kara mizah tarzında anlatıyor. Sudan sebeplerle sille tokat birbirlerine giren insanlar, silah geçen, setalet ve umutsuzluktan sıyrılmaya çalışılan insanların ilginç öykülerinden oluşuyor *Barut Fiçisi*. Yugoslav yönetmen Goran Paskaljević'in Makedonya'ya uyarladığı *Barut Fiçisi* (Bure Baruta) filmi (Makedonya, Yunanistan, Fransa ve Türkiye ortak yapımı), dünyanın birçok yerinde ilgiyle karşılandı.

...Bu oyunu açıklamak çok zor; çünkü tiyatro sanatının en arındırılmış biçimde göstermesi gereken her şeyi canlandırmış; kaotik bir atmosferde, Avrupa boyutlu bir sahne gösterisi ortaya çıkmış. Gerçeklerimizle hayallerimize açıklık getiren bu gösteriyi izlerken heyecanlandığımızı açıkla-
malyım.

(Petar Volk, *Ilustrovanna Politika*, Belgrad)

...*Barut Fiçisi*, sahne gücüne, olgunluğa ve tüm sahne becerilerine sahip bir genç kuşağın eseri. Yaşamımızdaki yarı-ticliğin sahne üzerinde tüm gücüyle ifadesini bulan, en önemlisi de gerçekler ile gerçeğin ötesini yansıtan ve oyun-culuk potansiyelini sergileyen bir gösteri.

(Felix Paşić, *Vesernje Novosti*, Belgrad)

...*Barut Fiçisi*'nda yönetmen Unkovski, tüm sahnelere nevrotik unsurlar katarak, onları dipnot ve göndermelerle desteklemiş. Temelde ise, ironiden yararlanıp mükemmel bir oyun yaratmış.

(Belaj Lukan, *Delo*, Lyublyana, 13 Mayıs 1998)

...Oyunda her tür cinayet işlenir; elektrik süpürgeyle, bira şişesiyle, bıçakla, cam parçasıyla... Her yerde... Oto-büste, tenis sahasında, tren kompartımanında ve sokakta... Bu cinayetlerin tek amacı, sorunun bir an önce çözüme ulaş-tırılması içindir.

(Urrih Buman, *General Anzeiger*, Bonn, 8/9 Haziran 1996)

...Yönetmen Dejan Dukovski'nin çalışması, ulusların ameliyat anını canlandırıyor. Bugünkü Yugoslavya'nın en acı gerçeğini, toplumun manevi ve psikolojik çöküşünü, Hitler'den sonra Avrupa'da en iğrenç savaşa yol açan nedenleri araştırıp ortaya çıkarıyor...

(Roman Pawlowski, *Gazeta Wyborcza*, 1 Haziran 1998)

*

...Dukovski'yi, Balkanlar'da yaşanan trajedinin inceliklerini ustalıklı sahneye taşıyan biri olarak tanıyoruz. Dünya, giderek böyle trajedilerle sarılmış olsa bile, yazar, duyarlı sorulara saldırgan yanıtlar getirerek sizleri kolaylıkla post modern alıntılarla oyalamaktadır.

Yazar, bu yeni metninde de aynı yaratıcı serüvenin peşinde: Aşk özlemini çeken birey, marjinal bir role indirgenmiş kaos ile çöküşü keşfeder.

"Savaşın yakın olacağı denildiyse de, Allah'a şükür, onun yeniden Balkanlar'da patlak vereceği söylenmemiştir." Dolayısıyla, Dukovski, bizleri, kötülüğün ve trajedinin küreselleştiğini düşünmeye zorluyor.

(Ivan Dodovski, *Utrinski Vesnik*, Üsküp)

*

... Genç Makedon yazarı Dejan Dukovski, Artur Schnitzler'in "Diyalog"larını örnek alarak yaratmış olduğu eserinde, her günkü kabalıkları grotesk bir olaylar zinciri şeklinde bir araya getirerek, büyük ustalıklı aşkı nefrete dönüştürmüş. Ve Viyanalı yazar Schnitzler, aşk ilişkileri yoluyla toplumun çöküş noktalarını en büyük incelikleriyle canlandırdığı gibi, Dukovski de yüzyıl sonra Balkanlı insanın ruhunu araştırarak, suçluların kim olduğunu sorgulama ihtiyacı duymadan, kurban ile kasap rollerini değiştirerek bize gösteriyor...

("Roma'da Barut Fıçısı: Delilik Çemberinde Balkan Gaddarlığı", Mariateresa Surianello, *Liberazione*, Roma, 04.11.1996)

*

RUH PATLAMASI

200 yıldır Balkanlar'da, politik (ve diğer) konularda 'Barut Fıçısı' en çok kullanılan bir deyim olmuştur.

Bu sözle yaratılan metaforu tümüyle kavrayabilmek için şöyle düşünmeliyiz: İçinde barut bulunan bir fıçı asla tehlikeli değildir; tehlikeli hale gelişi bir ateşleme sonucu her an bir patlamaya dönüşebilmesiyle başlar. İşte son on yılda yaşananlara dayanarak, Balkan ulusları ve sınırlarının bu yönünde bir uygulama içine girdiğini söyleyebiliriz. Böyle bir fıçı başka bölgelerden geçerken patlamayabilir, ancak her an "terörist" eylemler için kullanılabilir. "Patlama yaşanmazsa fıçı neye yarar ki," düşüncesi Balkanlar'ın kader aynasıdır.

90'lı yıllarda Balkanlar, yukarıda sözü edilen barut metaforu aracılığıyla, kanlı iç-hesaplaşmaları yaşamış ve bunun bedelini büyük acılarla ödemiştir.

"Barut Fıçısı" patlaması bir sanat eserinin metninde yaşanırsa, buna edebiyat denir. Aynı patlama yaşamda gerçekleşirse, örneğin bir askeri depoda olursa, buna kaza denir, ama bu metafor politik alanda olursa, Balkanlarda, üç yüz bin kurban ile bir milyon kişinin evinden edilişi anlamına gelir.

Dukovski, "çevresel anlatım"ıyla 'ögelî fragman' dramaturgi modelinden yararlanmıştı. Film, TV, performans gibi medyatik etkinliklerin tiyatro sanatını istila etmelerinden sonra, transformasyon ve kimlik sorunları, tiyatroyu en başta meşgul eden sorular olmuştur. Bugün gerçeği yansıtmak ve sosyal alanda politik eleştiri üretmek isteyen bir tiyatro, yukarıdaki anlamları içerir. Buna benzer dramaturgi sayesinde, Klebs, Federal Almanya Cumhuriyeti'nin en ikna edici portresini çizebilmiştir. Buraya şunu ilave etmeliyiz ki Dukovski ile Mirçevska gibi yazarların var olması nedeniyle bir eleştirmen, Zagreb'te yayınlanan *Çağdaş Makedon Oyunları*

"Antolojisi"nde, "Bugün en iyi dramaturgi Balkanlar'dadır,"

demişti. Stefanovski ile Dukovski ve daha da genç yazarlar sayesinde, yeni Makedon tiyatro oyunlarını günden güne

"patlama sınırları"nın ötesine geçmektedir.

Barut Figürü oyununda, herkes herkese eski borcunu iade

eder, nefretin ve şiddetin sansuzluğuna ulaşır... Arkadaş-

lar hiçbir zaman gerçek adresleri bulamaz; her biri "aklin"

sonunda" ve "yürüyem bir barut figürü" olarak kendi iç pat-

laması peşindedir.

Dukovski, 90'lı yılların genç nevrotik insanlarını sahneye

çıkartarak bir bakıma *terra incognita* kimlikli kusağın, kentli

ve köylü yönünü yakalamakla birlikte, öfkeli polisleri, oto-

büs sürücülerini, mahkûmları, gerçek ve sahte delileri, nine-

leri ve hırsızları da göz önüne sermiş bulunmaktadır.

Otobüs içinde veya "reklamla ilgili durum" gibi gerçek-

ten de antolojik değere sahip sahneler, *Barut Figürü* oyunun

("Viyesti"den aktarılmıştır, *Podgoritsa*, Sırbistan-Karadağ).

1. Vasil ÖNGÖREN / Bütün Oyunları

Alınmış Defteri / Asiye Nasil Kurtulur/ Oyun Nasil Oynanmalı/ Zengin Müşafığı

2. Turgut ÖZAKMAN / Toplu Oyunları. 1. Ah Şu Gençler/ Töre/ Ocak

3. Yılmaz ONAY / Toplu Oyunları 1

5. Turgut ÖZAKMAN / Toplu Oyunları 2

Sanatçının Ölümlü Arşiv Kalamları/ Karagöz'ün Muamması

6. Oktay ARAYCI / Bütün Oyunları 1

Nafie Dünay / Bir Ölümlü Toplumun Aantonisi / Kumuz Gıcığı / Tanlı Dosyası

10. Ülkür KÖKSAL / Toplu Oyunları 1

Uzaklar/ Bir Garip Oyun/ Sevali Fidanlar/ Karanlıkta İlk Isık

11. Mehmet AKAN/ Toplu Oyunları 1

Hikaye-i Mahnûd Bedreddin / Aralık Davası / Maitirfilik Oyunu

13. Aratı BEHRAMOĞLU / Toplu Oy. 1

Lozan / İyi Bir Yarıtaş Arayıcı

14. Yavuzer ÇETİNKAYA / Güm Dönerken

16. Şule GÖRBÜZ / Akıl Yoktur

17. Nikolay GÖGOL / Bir Delinin Hatıra Defteri

18. Tuncer CÜCENÖĞLU / Toplu Oy. 1

Çikmaz Sokak/ Dosyalı Körtövüştü

19. Sermet ÇAĞAN / Bütün Oyunları

Ayakbaçak Fabrikası/ Sağs Oyunu

20. Memet BAYDUR/ Toplu Oy. 2

Dükkânîde Kıymetli Bıyık/ Aşk/ Vadi'de Komarov

21. A. AÇAOĞLU/ Toplu Oy. 2

Çikiz/ Kozalar/ Kendimi Yazın Şarkı/ Çok Uzak Fazla Yakın

22. Güngör DİLMEN/ Toplu Oy. 1

Midasın Kılıcı/ Midasın Altınları/ Midasın Kördüğümlü

23. Güngör DİLMEN/ Toplu Oyunları 2

Bagdat Hatun/ Kırbân/ Aşkımız Aksaray'ın En Büyük Yangını

48. Memet BAYDUR / Kültür Kültür

49. William SHAKESPEARE / Titus Andronicus

50. S. TSANBEV-S. STRATIEV / Bulgar Oyunları

MITOS-BOYUT OYUN DİZİSİ

1. Vasil ÖNGÖREN / Bütün Oyunları

Alınmış Defteri / Asiye Nasil Kurtulur/ Oyun Nasil Oynanmalı/ Zengin Müşafığı

2. Turgut ÖZAKMAN / Toplu Oyunları. 1. Ah Şu Gençler/ Töre/ Ocak

3. Yılmaz ONAY / Toplu Oyunları 1

5. Turgut ÖZAKMAN / Toplu Oyunları 2

Sanatçının Ölümlü Arşiv Kalamları/ Karagöz'ün Muamması

6. Oktay ARAYCI / Bütün Oyunları 1

Nafie Dünay / Bir Ölümlü Toplumun Aantonisi / Kumuz Gıcığı / Tanlı Dosyası

10. Ülkür KÖKSAL / Toplu Oyunları 1

Uzaklar/ Bir Garip Oyun/ Sevali Fidanlar/ Karanlıkta İlk Isık

11. Mehmet AKAN/ Toplu Oyunları 1

Hikaye-i Mahnûd Bedreddin / Aralık Davası / Maitirfilik Oyunu

13. Aratı BEHRAMOĞLU / Toplu Oy. 1

Lozan / İyi Bir Yarıtaş Arayıcı

14. Yavuzer ÇETİNKAYA / Güm Dönerken

16. Şule GÖRBÜZ / Akıl Yoktur

17. Nikolay GÖGOL / Bir Delinin Hatıra Defteri

18. Tuncer CÜCENÖĞLU / Toplu Oy. 1

Çikmaz Sokak/ Dosyalı Körtövüştü

19. Sermet ÇAĞAN / Bütün Oyunları

Ayakbaçak Fabrikası/ Sağs Oyunu

20. Memet BAYDUR/ Toplu Oy. 2

Dükkânîde Kıymetli Bıyık/ Aşk/ Vadi'de Komarov

21. A. AÇAOĞLU/ Toplu Oy. 2

Çikiz/ Kozalar/ Kendimi Yazın Şarkı/ Çok Uzak Fazla Yakın

22. Güngör DİLMEN/ Toplu Oy. 1

Midasın Kılıcı/ Midasın Altınları/ Midasın Kördüğümlü

23. Güngör DİLMEN/ Toplu Oyunları 2

Bagdat Hatun/ Kırbân/ Aşkımız Aksaray'ın En Büyük Yangını

48. Memet BAYDUR / Kültür Kültür

49. William SHAKESPEARE / Titus Andronicus

50. S. TSANBEV-S. STRATIEV / Bulgar Oyunları

51. Ödön von HORVATH / Top. Oyunları 1 *Viyana Ormanlarından Masallar/ İtalyan Gecesi / Don Juan Savaşın Geliyor / Figaro Boşanıyor*
52. Müjdat GEZEN / Toplu Oyunları 1 *Hamlet Efendi/ İstanbul Müzikali*
53. J. GIRAUDOUX / Toplu O. 1 *Troya Savaşı Olmayacak/ Kaptan Cook'un Gezisine Ek*
54. Alexandre DUMAS/ Üç Silahşörler
55. Bilgesu ERENUS / *Kırmızı Karaağaç*
56. Orhan GÜNER / Toplu Oyunları 1 *İkinci Nöbetçinin Sıkıntıları/ Sevdalı Bulut/Antonius, Kleopatra ve Aradabir Caesar*
57. Özen YULA/Toplu Oyunları 1 *Ay Tedirginliği /Dünyanın Ortasında Bir Yer*
58. Tuncer CÜCENOĞLU / Toplu Oyunları 3 *Şapka /Ziyaretçi / Matruşka / Öğretmen*
59. Savaş DİNÇEL / *Gürültülü Patırtılı Bir Hikâye*
60. Zeynep AVCI / *Gilgamış*
61. Frank WEDEKIND / Toplu Oyunları 1 *Lulu / İlkbahar Uyanışı*
62. W. SHAKESPEARE/Toplu Oy. 1 *Kısasa Kısas/ Onikinci Gece/ Venedik Taciri*
63. ABELARD ve HELEOİSE / *Mektuplar*
64. Güngör DİLMEN / Toplu Oyunları 3 *Kısa Oyunlar (7 Oyun)*
65. Gevher MURAD / *Külahlı Bey Külahsız Bey*
66. Roland TAPOR / *Joko'nun Doğum Günü*
67. Ali BERKTAY / *Kerbela*
68. Eugène IONESCO / Toplu Oyunları 1 *Amédée/ Ölüm Oyunları/ Macbett*
69. Cuma BOYNUKARA/Toplu Oy.1 *Günaydınlara Uyanmak/Çok Geç Olmadan/Muhtar*
70. Erhan GÖKGÜCÜ / Toplu Oy. 1 *Gerçek Kurbanın Acısı/Duyarlılık Üzerine Vivace*
71. AİSKÜLOS-SOFOKLES / Eski Yunan Tragedyaları 1 *Persler / Antigone*
72. Ülkü AYVAZ / *Külhanbeyi Operası*
73. Tuncer CÜCENOĞLU / *Boyacı*
74. Eugène IONESCO / Toplu Oyunları 2 *Ders / Kel Şarkıcı*
75. Turgay NAR / Toplu Oy. 1 *Çöplük/ Şehrazat'ın Oyunu/ Kuyu/ Terzi Makası*
76. Memet BAYDUR / Toplu Oy. 4 *Elina Hırsızları/Yalancının Resmî/ Genel Anlamda Öpüşmek / Çin Kelebeği*
77. Ali H. NEYZİ / Toplu Oyunları 1 *Alas Hatun/ Yardirektörün Eşi/ Mektuplar*
78. Tamer LEVENT / *Ya Tutarsa*
79. Müjdat GEZEN / *Salak Oğlum*
80. Behiç AK / *ı*
81. Müjdat GEZEN / *Babam*
82. Funda GİNYOL / *Konstantiniye'nin Güneşi*
83. Dinçer SÜMER / Toplu Oyunları 2 *Gecenin Kulları / Memuroğlu Memur*
84. Müjdat GEZEN / *Gırgıriye*
85. Eşber YAĞMURDERELİ / *Akrep*
86. Işıl ÖZGENTÜRK / Toplu Oyunları 1 *Küçük Sevinçler Bulmamıyorum / Avluda*
87. Özen YULA / Toplu Oyunları 2 *İstanbul Beyaz, Raki Rengârenk/Kırmızı Yorgunları/ Gözü Kara Alaturka*
88. Güngör DİLMEN / Toplu Oyunları. 4 *Deli Dumrul / Akad'ın Yayı*
89. S. Wolfgang von GOETHE / *Urfaust*
90. Turgut ÖZAKMAN / Toplu Oy. 3 *Gençlik ve Çocuk Oyunları (7 Kısa Oyun)*
91. Tuncer CÜCENOĞLU / *Neyzen*
92. Turgut ÖZAKMAN/Toplu O. 4 *Duvarların Ötesi/Kanaviçe/Paramparça/Güneşte On Kişi*
93. Ülker KÖKSAL / Toplu Oy. 3 *Besleme / Önce Sevgi / Dünyanın Yaşlı Çocukları*
94. Coşkun IRMAK/Toplu O. 1 *İtaat Deneyi/Eylül Penceresi /Eli Metreden /Gece Boyunca*
95. Eugène IONESCO/Toplu Oy. 3 *Kral Ötüyor / Gönüllü Katil / Ötüler Ülkesine Yolculuk*
96. Bernard-Marie KOLTÉS / Toplu Oyunları. 1 *Batı Rıhtımı / Zenci ile İtlerin Dalaşı*
97. Ülkü AYVAZ / Toplu Oyunları: 2 *Geriye Bakma / Bağlanma*
98. Behiç AK / *Hastane*
99. Turgut ÖZAKMAN / Toplu Oyunları. 4 *Pembe Evin Kaderi/ Güneşte On Kişi*
100. ÖDÜLLÜ OYUNLAR 1/ Kadıköy Belediyesi. Oyun Yarışması *Ölü Törenleri /Ormanda /Düşmanla Sevinçler /3 Ekim'de Nostalji /Sapan*
101. Kâzım ERYÜKSEL / Toplu Oy. 1 *Adalet Adaleti Arılıyor / Yontu*
102. Turgut ÖZAKMAN / Toplu Oy. 5 *Duvarların Ötesi / Kanaviçe/ Paramparça*

103. Eugène IONESCO / Toplu Oy. 4 *Gergedanlar/ Bavullu Adam/ Şu Kahpe Dünya*
104. Memet BAYDUR/Toplu Oyunları. 5 *Maskeli Sitvari / Menekşe Korsanları*
105. Savaş AYKILIÇ / Toplu Oyunları. 1 *Ah Şu Büyüklük / Aşk Grevi*
106. Erman CANATAN/Toplu Oy.1 *Batakhane Güzeli / Uyumsuzlar/ Evin Kadınları*
107. George TABORI / *Brecht Dosyası*
108. Bilgesu ERENUS / *Halide*
109. ÖDÜLLÜ OYUNLAR 2 / Kadıköy Belediyesi Oyun Yarışması *Büyünün Gözleri/ Baton ya da Baton /Şeytan Tırnağı / İlmik İlmik*
110. Güngör DİLMEN / Toplu Oyunları 5 *Kuzguncuk Türksü/ Şan, Şeref, Ün=Amfitrion / Troya İçinde Vurdular Beni*
111. Kâzım ERYÜKSEL / Toplu Oyunları 2 *Başaklar / Malikûmlar*
112. Raşit ÇELİKEZER / Toplu Oyunları. 1 *Yağmurum Olsana / Yanlış Adamlar*
113. MENANDROS / Eski Yunan Komedyaları / *Huysuz Adam (Dyskalos)*
114. Civan CANOVA / Toplu Oyunları. 1 *Kıyamet Sularında/ Kızıl Ötesi Aydınlık*
115. Civan CANOVA / Toplu Oyunları. 2 *Erkekler Tuvaleti / Sokağa Çıkma Yasağı*
116. Cuma BOYNUKARA / *Ölüm Hükudayı*
117. Cuma BOYNUKARA / Toplu Oyunları. 2 *Ateşle Gelen / Mem ile Zin*
118. Caner BİLGİNER / Çağdaş Ortaoyunları 1 *Hayırlı Evlat / İnternetçi*
119. EURİPİDES/ Eski Yunan Tragedyaları 2 / *Bakkhalar*
120. A. VEFİK PAŞA/ Eski Türk Oyunları 1 / *Zoraki Tabip (Günümüz Türkçesiyle)*
121. ÂLİ BEY/ Eski Türk Oy. 2 (Günümüz Türkçe.) *Ayyar Hamza /Kokona Yatıyor*
122. Yakovos KAMBANELLİS / *Odisea Evine Dön*
123. Raşit ÇELİKEZER / Toplu Oyunları. 2 *Mutlu Beraberlik /Bir Kuşluk Vakti*
124. Behiç AK / *Tek Kişilik Şehir*
125. Özen YULA/Toplu O 3 *Gayri Resmî Hurren/Sahibinden Kiralık/Yakındağ'dan Emmanet*
126. Teodor KASAP/ Eski Türk Oy. 3 (Günümüz Türkçe.) *Pinti Hamit / İşkilli Memo*
127. Thomas JONİGK / Genç Alman Yazarları 1 / *Torun İstiyorum*
128. RECAZADE EKREM/ Eski Türk Oy. 4 (Gün. Türkçe.) *Çok Bilen Çok Yamlır*
129. Cuma BOYNUKARA / *O'nun Sallanması*
130. R. Schimmelpfening / Genç Alman Yazarları. 2 *Uzun Zaman Önce Manyasta*
131. Thomas BRASCH / Genç Alman Yazarları. 3 *Kadınlar. Savaş. Komedî*
132. Raşit ÇELİKEZER / *Hiçbir Şey*
133. Yakovos KAMBANELLİS / *Harikalar Avlusu*
134. Güngör DİLMEN / *Osmanlı Dram Kumpanyası*
135. Civan CANOVA / Toplu Oyunları 3 *Ful Yaprakları/ Düğün Şarkısı*
136. Marius von MAYENBURG / Genç Alman Yazarları. 4 *Ateş Yüzlü*
137. Tuncer CÜCENOĞLU / *Çığ*
138. Ülker KÖKSAL / Toplu Oy. 4 *Kısa Oyunlar (8 Adet)*
139. SOFOKLES / *Kral Oidipus*
140. William SHAKESPEARE / *Aşkın Çabası Boşuna*
141. Vala THORSOTTIR / *İzlanda Oyunları (Café-tiyatro)*
142. Cuma BOYNUKARA / Toplu Oyunları 3 *Suyun Rengi / Beceriksizler*
143. Coşkun IRMAK / *Siyahı Çoraplılar*
144. R. W. FASSBINDER/Toplu Oy.1 *Kahvehane / Korku Kemirir Rıtlı / Kerhaneci*
145. Feraizcizade M. ŞAKİR/ Eski Türk Oy. 5 (Gün. Türkçesiyle) *İlk Göz Ağrısı*
146. William SHAKESPEARE / *V. Henry*
147. Yakovos KAMBANELLİS / *Yol İçerden Geçer*
148. Sinan BAYRAKTAR / *Definename*
149. William SHAKESPEARE / *Kral John*
150. Maksim GORKI / Toplu Oy.1 *Küçük Burjuvalar / Yegor Bulçov ve Diğerleri*
151. E. VOLDER-P. POURVEUR / Belçika Oy 1 *Oda ve Adam / Kuzey Işığı*
152. Güngör DİLMEN/Toplu O. 6 *Devlet ve İnsan/İttihat Terakki/Hâkinîyet-i Milliye Aşevi*
153. Tuncer CÜCENOĞLU / *Sabahattin Ali*
154. Behiç AK / Toplu Oyunları. 1 *Fay Hatı / Newton Bilgisayardan Ne Anlar*
155. John M. SYNGE/ İrlanda Oy 1 *Babayiğit/Dereye Vuran Gölge/Denize Giden Atlılar*
156. Metin BALAY / Toplu Oyunları 1 *İnadına Yaşamak / İnadına İnsan*
157. Mine ÖLCE / Toplu Oyunları 1 *Diin, Bugün, Yarın / Biletler İki Kişilik*

158. Caner BILGİNER/ Çağdas Ortaoyunları 2 Dnyada Mekan yahut Hilekâr
 159. Ulker KOKSAL / Değişim
 160. Rasit ÇELİKÇİLER / Otopark Cinayetleri
 161. Savaş AYKILIÇ / Toplu Oyunları 2
 162. Ali BERKİYAY / Benim Meskenim Doğlardır
 163. A. Öngören-İseyahoglu- İKâda/ YARISMA OYUNLARI 1
 Yet mi Deyimden mi Bakır Kalkan / Mendil Altır misiniz
 164. Cemal ARSLAN / Mahpusluk Zor Zannat
 165. Mujdat GEZEN / Arız Mektebi
 166. William SHAKESPEARE / Hıngın Kız
 167. Dinger SÜMER / Toplu Oyunları 3 "Ali Aygeyi Sevüyö" / Beni Dünya Kadar Sev
 168. Tuğay NAR / Can Ateşinde Kanatlar (Mevlânâ)
 169. G. Dandekwart-S. BERG/ Çağ. Alm. Kad. Yaz. 1 Eknek Parsisi / Köpek, Kadın, Erkek
 170. Müzeyyen E. ERİM / Toplu Oy. 1
 Hülasî Bey'in Kızları / Bütün Menekşeler Annem Kokar / Mural Orel
 171. PLAUTUS / Palıncacı Asker
 172. K. SPECHT-T. WALSER/ Çağ. Alm. K. Yaz. 2 Kurboğa Prenses/King Kong'un Kızları
 173. Maksim GORKI/ Toplu Oy. 2 Diple (Ayaktakımı A.) / Dostigayev ve Diğertleri
 174. Alfred JARRY / Krallık
 175. Beki L. BAHAR/ Demokles'in Kılıcı
 176. Kıvanç NALÇA / Toplu Oyunları 1
 Derneğin Masalı/ Esgü
 177. Nikolay GOGOL/ Toplu Oyunları 1 Müfettiş / Kumarcabazlar / Evlenme
 178. Peter TURKINI/ Nihayet Bitti
 179. Arnold WESKER / Toplu Oyunları 1 Boylam / İnkâr
 180. William Shakespeare / Krallık Richard
 181. Mehn BALAY/ Deniz Dige Bir Delikantı
 182. Eshan GÖKÇÜCÜ / Toplu Oyunları 2 İki Kalas Bir Haves / Ramazan'la Cillide
 183. Behç AK / İmaj Kattı
 184. Tark GÜNERSEL / Yarım Bardak Su
 185. Atila ALPÖCE / GENÇLİK OYUNLARI Çirlik Elma / Tavlatı Kültüptü
 186. Funda ÖZŞENER / Sevgili Hayat
 187. Bilgesu ERENUS / Misafir
 188. Okday KORUNAN / İyi Şanslar
 189. Sadık ASLANKARA/ Toplu Oy. 1 Keşer'di / Eş-Ses / Hayat Ustası
 190. August STRINDBERG / Toplu Oy. 1 Matmazem Julie / Alacaklılar
 191. Mehn BALAY/ Dilimce Müzikal
 192. E. CANATIAN/ Toplu Oy. 2 Muammer Muammer/ Doğlamın Türküsü/ İyi Yurttaş/ Çukur
 193. Coşkun İRMAK/ Toplu Oyunları 2 Milletos Güzeli / Memurün Fashi
 194. Dusan KOVAÇEVIC / Profesyonel
 195. Trevor CRIFTHS / İsgaller
 196. Rasit ÇELİKÇİLER / Kazan Dairesi
 197. Müzeyyen E. ERİM / Toplu Oyunları 2 Bekarlar Apartmanı / Başarı / Ormanada
 198. Maksim GORKI / Toplu Oy. 3 Yazıkçılar (Yaz Misafirleri) / Vassa Jeleznova
 199. Beki L. BAHAR / Toplu Oyunları 1 Otlimsiz Kullar / Semyora / Alabora
 200. Pierre MARIVAUX / Toplu Oyunları 1 Kâleler Adası / Tarifişma
 201. Coşkun İRMAK / Toplu Oyunları 3 Dinyada Tek Başına / Kış
 202. Kemal KOCATÜRK / Toplu Oyunları 1 Kanatlı Doğamlar / Su İzler / Medela
 203. Sinan BAYRAKTAR / Toplu Oyunları 1 Dentizni / İdris Baba
 204. Yiğit SERTDEMİR / Toplu Oyunları 1 Bekleme Salonu / O.B.E.B.
 205. Funda ÖZŞENER / Ahi Tammra
 206. Yalçın BAYKUL / İkkirin Eşindisi Şinasi
 207. Okday KORUNAN / Toplu Oy. 1 Ato 900 / Konfeller
 208. Nursen KARAS / Toplu Oy. 1 Şiir ya da Bankal Yöğurt ve Kan/ İki Çocuk Oyunu
 209. Cavan CANOVA / Toplu Oy. 4 Ustad Harngon'a Saygı Gececi/ Mitosmorfoz
 210. Gerhard BORKS / Yükselişten Sonra